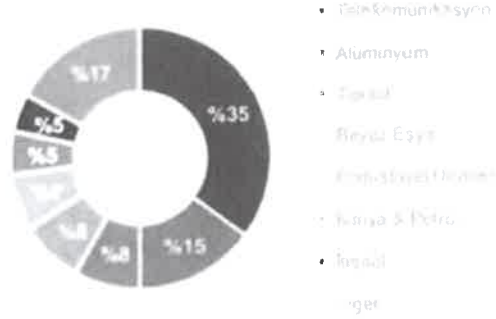

Kaynak: Sektör Raporu, EPIAŞ

* 2023 verileri Temmuz 2022 ile Haziran 2023 arasındaki son 12 ayı kapsamaktadır.

Sektörel dağılıma bakıldığında, kullanılan tüm sertifikaların yarısının telekomünikasyon ve alüminyum sektörlerinde kullanıldığı görülmektedir. Aşağıdaki grafikte 2021 yılında kullanılan YEK-G belgelerinin sektörler göre payı gösterilmektedir:

2021'de Kullanılan YEK-G Belgelerinin Sektörlere Göre Payı (%)

Kaynak: Sektör Raporu

Yeşil Tarife (YETA)

EPDK tarafından 1 Ağustos 2020 tarihinde yürürlüğe konulan yeşil tarife ("YETA"), yenilenebilir enerjinin özel sektör tarafından dolaylı olarak desteklenmesini sağlama amacı gütmektedir. YETA projesi kapsamında enerji kullanmak isteyen tüketiciler tedarikçi şirketlerden yenilenebilir kaynaklara dayalı elektrik satın alabilecektir. Tarifeler daha pahalı olsa da tüketiciler sıfır emisyonlu yenilenebilir enerji kullanarak çevreyi korumak için YETA'yı tercih edebileceklerdir. ETKB, YETA'nın tüketicilerin yeşil tarife kullanarak yenilenebilir enerji kullanımını desteklediği bir sosyal sorumluluk projesi olarak değerlendirilebileceğini savunmaktadır.

Tarifelere Dayalı Enerji Maliyetleri (Temmuz 2023, kr/kWs)

	Aktif Enerji Maliyeti	Yeşil Tarife Aktif Enerji Maliyeti
Endüstriyel	249.7685	258.4316
Ticari	229.5521	258.4316
Ev halkı	55.8378	258.4316

Kaynak: Sektör Raporu, EPDK

23 Şubat 2024

Azami Ulaştırma Fiyatı (AUF)

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

151

Handwritten signature

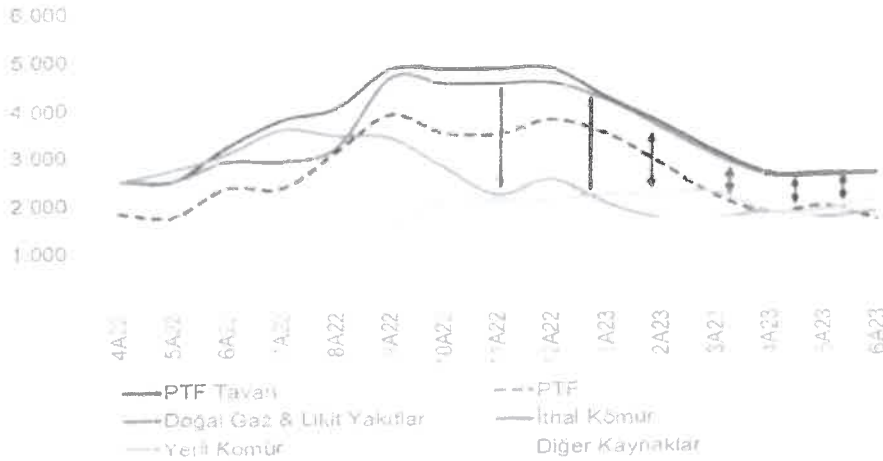
Handwritten signature

EPDK, Mart 2022’de hammadde maliyetlerine maruz kalan üreticileri ve düşük son kullanıcı fiyatlarıyla karşı karşıya kalan elektrik dağıtım şirketlerini desteklemeyi amaçlayan bir fiyat uzlaştırma mekanizması geliştirmiştir. Bu mekanizmaya göre, bir piyasa katılımcısının ürettiği elektriği spot piyasalarda tavan fiyatların üzerinde satması durumunda, serbest elektrik üreticilerinden ilgili limitleri aşan tutarı gün öncesi piyasası için katkı payı olarak geri ödemesi gerekmektedir. İlk etapta mekanizmanın süresi 6 ay olarak açıklanmış olup sonrasında Eylül 2022 ve Nisan 2023 olmak üzere iki kez daha uzatılmıştır.

Özellikle 2022 yılının son çeyreğinde, doğal gaz santralleri için belirlenen AUF, BOTAS’ın elektrik santralleri için uyguladığı tarifelere yapılan zamların ardından önemli ölçüde artmıştır. Ağustos 2022’de en yüksek noktasına ulaştıktan sonra, doğal gaz santralleri için AUF diğer kaynaklara kıyasla nispeten yüksek seviyesini korumuş ve PTF tavanını yakından takip etmiştir. Enerji santralleri için BOTAS tarifeleri 2023 yılında kademeli olarak düşürüldüğünden, hem doğal gaz santralleri için AUF hem de PTF tavanı diğer kaynaklarda uygulanan AUF’ye yakınsamaya başlamıştır.

Aşağıdaki grafik çeşitli santral türleri için gün öncesi piyasası tavan ve azami uzlaşma fiyatlarını göstermektedir:

Çeşitli Santral Türleri için Gün Öncesi Piyasası Tavan ve Azami Uzlaşma Fiyatları (4A22-6A23, TL/MWs)

Kaynak: Sektör Raporu, EPİAŞ

AUF’yi etkileyen faktörler şu şekilde sıralanabilir: (i) Tüketici Fiyat Endeksi, (2) ICE Rotterdam Vadeli Kömür İşlemleri, (3) Enerji Santralleri için BOTAS Tarifesi, (4) TCMB Efektif ABD Doları Satış Kuru ve (5) İletim Sistemi Kullanım Bedeli.

Elektrik Talebi Analizi

23 Şubat 2024

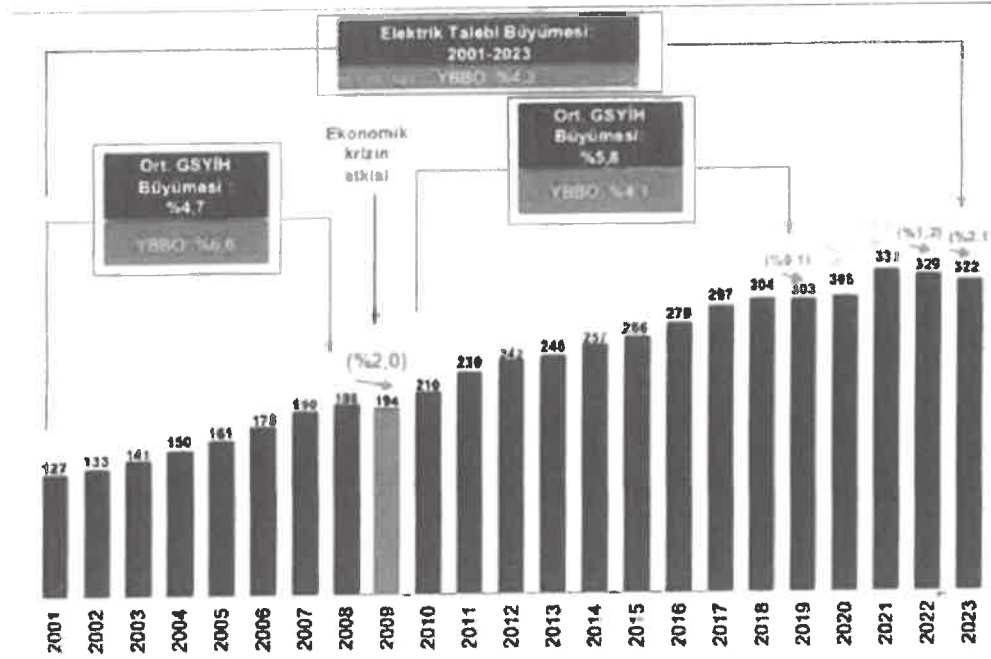
Türkiye’de elektrik tüketimi talebe bağlı olarak yıllar içerisinde değişiklik göstermektedir. 2001 ve 2009 yılları arasında düzenli olarak artan elektrik talebi ekonomik krizin etkisiyle bir miktar azalsa da 2018 yılı sonuna kadar hızla artmıştır. 2019 ve 2020 yıllarında elektrik tüketimi neredeyse değişmemiştir. 2021’de COVID-19 sonrası toparlanma etkisi nedeniyle yüksek bir artışın ardından, 2022’de hizmet sektörünün ekonomideki payının artmasıyla ekonomik aktivitedeki dağılımın değişmeye başladığı ve bunun da elektrik tüketimine etkili olduğu görülmüştür.

Aşağıdaki tablo 2001 ile 2023 yılları arasında Türkiye’de gerçekleşmiş elektrik talebi gösterilmektedir.

Gerçekleşmiş Elektrik Talebi (2001-2023*, TWs)

Türkiye Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

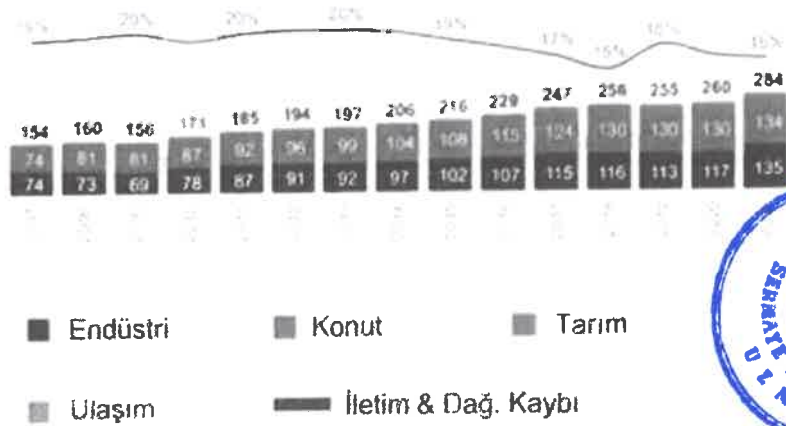
Kaynak: Sektör Raporu, EPİAŞ, ETKB

* Haziran 2023 itibarıyla son on iki ay verisine göre ayarlanmıştır.

Türkiye'nin elektrik talebinde 2022 yılında sınırlı bir düşüş yaşanmış, toplam tüketim 330 TWs civarında gerçekleşmiştir. Elektrik tüketiminde 2022 yılı için görülen kısmi düşüş, bir dereceye kadar artan hizmet faaliyetleri karşısında imalatın GSYİH içindeki payının durağanlaşmasına bağlanabilir. Sanayi talebinin payı, 2020'de yaşanan COVID yavaşlamasının ardından 2021'de toparlanma etkisi nedeniyle zirve yapmıştır. 2021'de toplam talebin %47,5'ini sanayi talebi oluşturmaktadır. Ulaştırma ve tarım sektörlerine yönelik talep, bu dönem boyunca enerji dengesi içindeki aynı payını korumuştur.

Aşağıdaki grafik 2007 ile 2021 yılları arasındaki elektrik talebini sektörler bazında karşılaştırmalı olarak sunmaktadır:

Sektörlere Göre Net Talep (2007-2021, TWs) (*)

Kaynak: Sektör Raporu

(*) Brüt elektrik talebi ile net elektrik talebi arasındaki farkı net ihalat (ihracat), iletim kaybı, iç tüketim ve petrol rafineri tüketimleri oluşturmaktadır. Hizmet sektörü verisi ile konut verisi konsolide olarak verilmiştir.

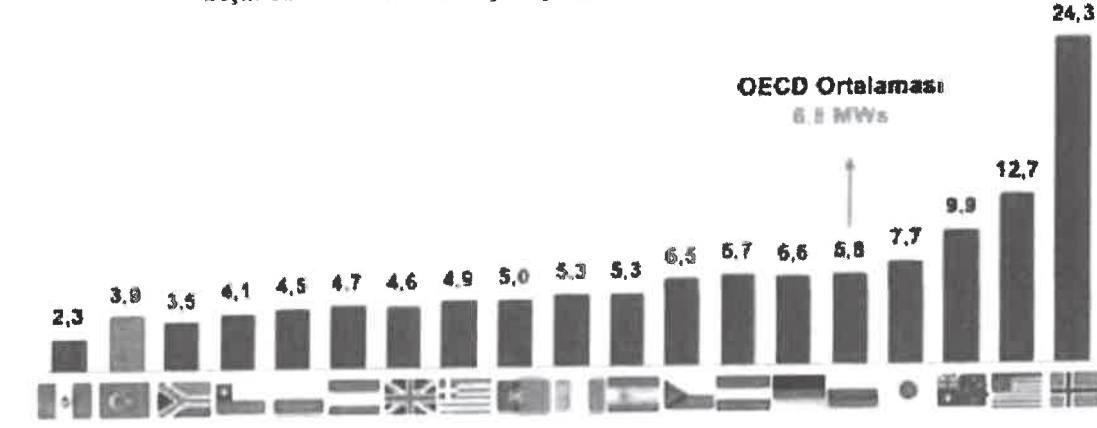
23 Şubat 2024

Türkiye’de kişi başına elektrik talebi OECD ortalamasının altındadır. Türkiye’nin kişi başı talebi 2017’den bu yana neredeyse aynı kalırken 2021’de hafif bir artış göstermiştir.

Aşağıdaki tabloda 2021 yılına ilişkin seçili OECD ülkelerinin kişi başına düşen elektrik talebi Türkiye ile karşılaştırılmalı olarak sunulmaktadır:

Seçili OECD Ülkelerinin Kişi Başına Elektrik Talebi, (2021, MWs)

Kaynak: Sektör Raporu, IEA

TEİAŞ, dağıtım şirketlerinden ve lisanslı organize sanayi bölgelerinden gelen tahmin sonuçlarını birleştirerek üç farklı büyüme senaryosu (düşük, baz ve yüksek) içeren bir talep tahmin raporu yayınlamaktadır. Bu konu ile ilgili son rapor; Aralık 2021 tarihinde yayımlanmıştır.

Aşağıdaki tablo, TEİAŞ’ın en son raporundan alınan; 2022 ile 2031 yılları arasındaki 10 yıllık elektrik talep tahminlerini göstermektedir:

TEİAŞ Elektrik Talep Tahminleri (2022-2031)

Sene	Düşük Senaryo		Baz Senaryo		Yüksek Senaryo	
	Talep (GWs)	Büyüme Oranı (%)	Talep (GWs)	Büyüme Oranı (%)	Talep (GWs)	Büyüme Oranı (%)
2022	308.903	%3,1	324.536	%3,8	340.810	%7,9
2023	317.755	%2,9	335.819	%3,5	354.446	%4,0
2024	329.911	%3,8	350.716	%4,4	371.927	%4,9
2025	344.265	%4,4	367.792	%4,9	391.806	%5,3
2026	357.757	%3,9	383.426	%4,3	409.551	%4,5
2027	369.703	%3,3	397.438	%3,7	425.790	%4,0
2028	378.902	%2,5	408.872	%2,9	439.739	%3,3
2029	389.682	%2,8	421.925	%3,2	455.387	%3,6
2030	400.825	%2,9	435.418	%3,2	471.572	%3,6
2031	415.042	%3,5	452.210	%3,9	491.224	%4,2

Kaynak: Sektör Raporu, TEİAŞ

Türkiye 30 Haziran 2023 tarihinde sona eren 12 aylık dönemde 7,01 TWs elektrik ithal etmiş, 2,64 TW elektrik ihraç etmiş ve (4,40) TWs net elektrik ticareti gerçekleşmiştir. Bu, Türkiye’nin 2016 yılından bu yana ilk kez net elektrik ithalatçısı olduğu anlamına gelmektedir. Yine de net ticaretin brüt talebe

23 Subat 2023

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.

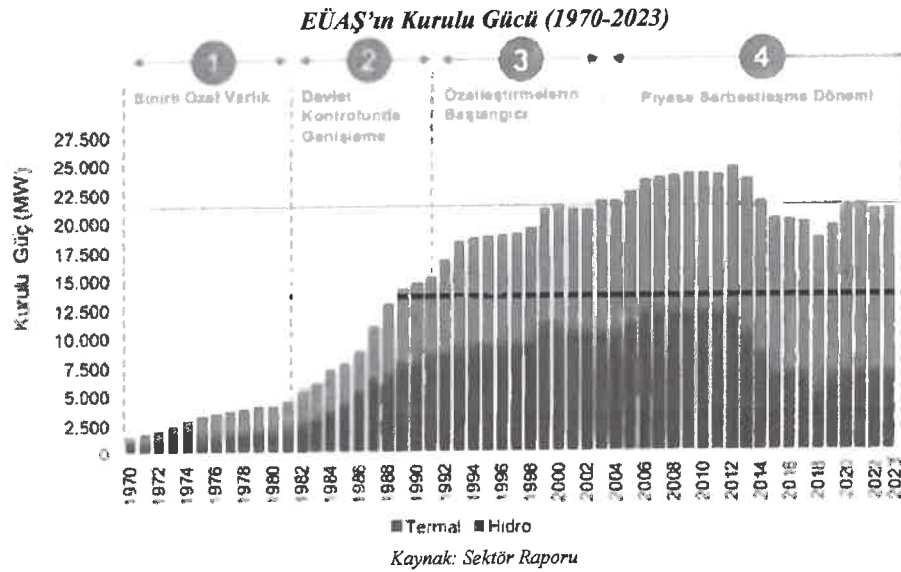
oranı çok sınırlı kalmıştır. Türkiye elektrik talebinin yüksek hızla büyüme döneminden ortalama hızla büyüme dönemine girdiği kabul edilmektedir.

Elektrik Üretimi Analizi

Türkiye’de elektrik üretiminde seneler içerisinde dalgalanmalar gözlenmektedir. EÜAŞ, elektrik üretimi alanında piyasanın en büyük oyuncusudur. EÜAŞ’a ait tesislerin kurulu gücü 1970 ve 1990 yılları arasında önemli ölçüde artmıştır. Son 20 yılda, EÜAŞ’a ait kapasitenin piyasadaki payı, ortaya özel sektör yatırımcıları ve özelleştirmeler nedeniyle azalmıştır.

EÜAŞ’ın toplam kurulu gücü 2010 yılında 24,2 GW iken Haziran 2023 itibarıyla 21,0 GW’a düşmüştür. Bunun başlıca nedeni son 10 yıldaki büyük ölçekli özelleştirmelerdir. EÜAŞ’a ait kapasitenin pazardaki payı 2010 yılında %48,9 iken Haziran 2023’te %20,0’e düşmüştür.

Aşağıdaki tabloda 1970 ile 2023 yılları arasında EÜAŞ’ın kurulu gücü gösterilmektedir:

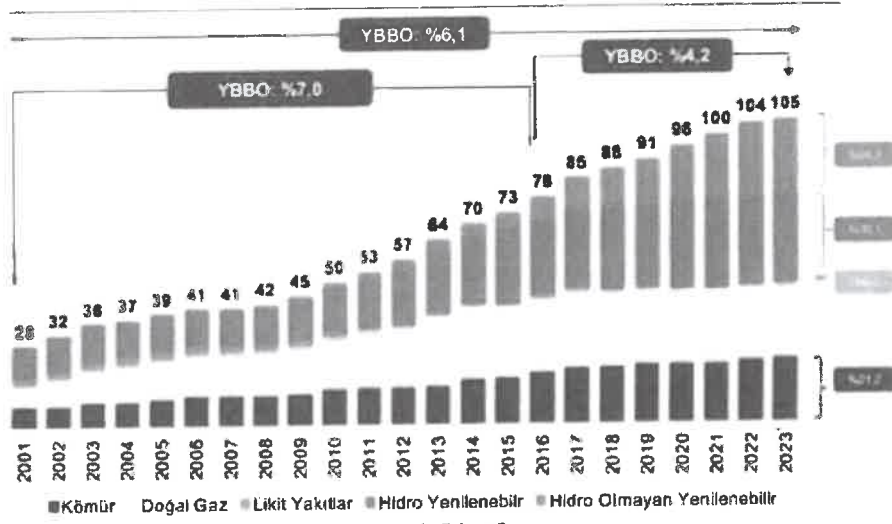

Kamuya ait kurulu gücün payı, 2000’li yılların başından bu yana Serbest Elektrik Üreticileri (“SEÜ”) yatırımlarının artması ve büyük ölçekli özelleştirmeler nedeniyle azalmaktadır. Haziran 2023’te Türkiye’nin toplam kurulu gücü içinde %67,8’lik paya sahip olan SEÜ’ler ağırlıklı olarak termik, hidroelektrik olmayan ve hidroelektrik yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşmaktadır. Son yıllardaki SEÜ’lerin kurulu gücündeki artış temel olarak hidroelektrik ve doğal gaz santrallerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

23 Şubat 2024

Türkiye’nin kurulu güç portföyü, rüzgâr, güneş ve jeotermal enerji gibi yeni, hidroelektrik olmayan, yenilenebilir kaynakların devreye girmesi ve doğal gaz ve ithal kömür gibi mevcut kaynakların genişletilmesi ile çeşitlenmiş ve önemli ölçüde büyümüştür. Türkiye’de toplam kurulu güç 2001-2023 yılları arasında %6,1’lik bir YBBO ile önemli ölçüde artarak 28,3 GW’tan; Haziran 2023 sonu itibarıyla 104,9 GW’a ulaşmıştır. Bu kurulu güç büyüklüğü Haziran 2023’te 9,4 GW seviyesinde olan lisanssız santralleri de içermektedir. Haziran 2023 itibarıyla, Türkiye’deki lisanssız kapasitenin %93,7’sini güneş enerjisi oluşturmakta olup diğer yenilenebilir enerji kaynakları önemli ölçüde geride kalmıştır.

Enerji Kaynaklarına Göre Kurulu Güç (2001-2023*)

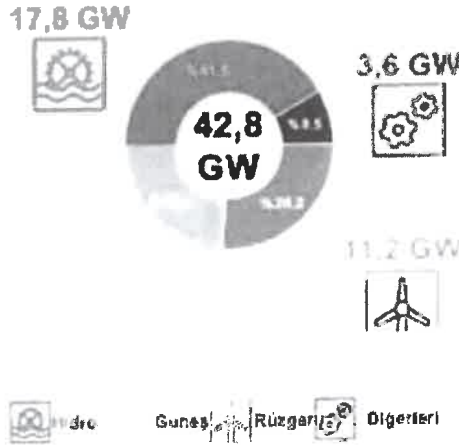

* Haziran 2023 itibarıyla veriler

Türkiye, 2008 yılından bu yana her dört yıllık dönemde yenilenebilir kurulu gücünü yaklaşık 15 GW artırmaktadır. Termal kapasite ise son dört yılda önemli ölçüde artmamıştır.

Aşağıdaki grafikte 2009 ile 2023 tarihleri arasında enerji santrallerinin türü bakımından Türkiye'deki yenilenebilir kurulu güç ilavelerini göstermektedir:

Yenilenebilir Kurulu Güç İlaveleri (2009-2023*)

* Haziran 2023 itibarıyla veriler

Hidroelektrik dışında yenilenebilir enerji kurulu gücü, özellikle YEKDEM aracılığıyla sağlanan kesintisiz devlet desteği sayesinde, Türkiye'de son on yılda önemli ölçüde artmıştır.

23 Şubat 2024

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

İS ENERJİ MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Hidroelektrik Harici Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Geliştirilmesi	Aralık 2008	Haziran 2023	Haziran 2023 itibarıyla Toplam Kapasitenin %'i
 Rüzgar YEKDEM'in cazip tarifesinde büyük miktarda yatırım	364 MW	11.566 MW	%11,0
Son yıllarda, esas olarak lisanssız üretime bağlı olarak güçlü büyüme	0 MW	10.192 MW	%9,7
 Jeotermal Türkiye'de üretim için kullanılabilir çok sayıda jeotermal kaynağın varlığı	30 MW	1.691 MW	%1,6
 Hydroelektrik Yüksek yatırım harcamaları ve dış kaynak faktörlerine bağımlılık (atık toplama) nedeniyle daha az ilgi	597 MW	2.031 MW	%1,9

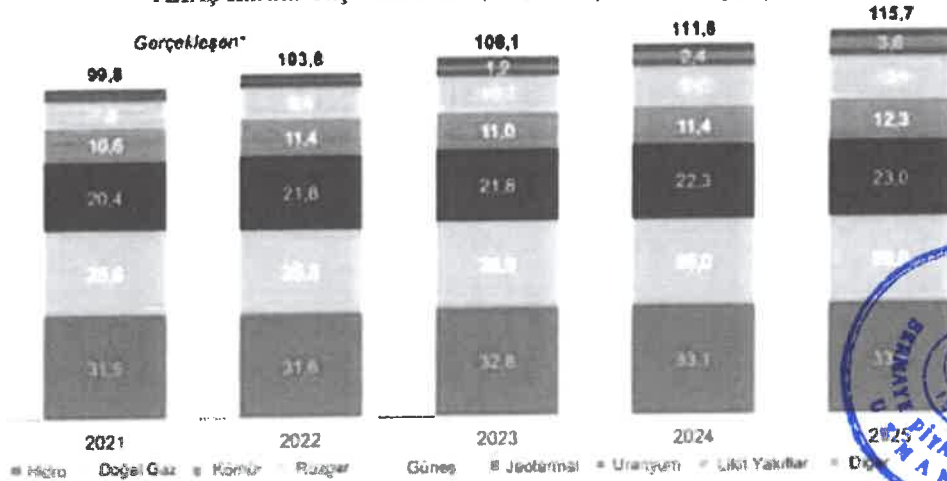
Kaynak: Sektör Raporu, TEİAŞ

Şu anda elektrik üretim piyasasında 1 GW'ı aşan kurulu güce sahip 17 adet bağımsız şirket grubu bulunmaktadır. Türkiye'de yenilenebilir kaynaklara dayalı kurulu gücü 250 MW'tan fazla olan 20 şirket bulunmaktadır. Bu şirketler ağırlıklı olarak hidroelektrik santralleri işletmekte olup, sadece rüzgâr, güneş ve jeotermal enerji santrallerine yatırım yapan büyük piyasa oyuncusu sayısı daha azdır. Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları farklı kapasite faktörleri sergilemekte olup Hidroelektrik Kaynakları en değişken kapasite faktörüne sahip olma eğilimindedirler.

Türkiye'deki elektrik üretim yapısı son 50 yılda büyük ölçüde çeşitlenmiştir. 70'lerde ve 80'lerin başında elektrik arzı hidroelektrik, yerli kömür ve sıvı yakıtlarından oluşurken, günümüzde yenilenebilir kaynaklardan üretim 2022 yılında tüm zamanların en yüksek seviyesi olan %43'e ulaşmıştır. TEİAŞ'ın 2022 yılı için toplam kurulu güç beklentisi, 2022 yılında gerçekleşen kurulu gücün yaklaşık 1,0 GW üzerinde 104,7 GW olarak hesaplanmıştır.

Aşağıdaki tabloda 2021 ile 2025 yılları arasında enerji üretim tesislerine göre TEİAŞ'ın kurulu güç tahminleri gösterilmektedir:

TEİAŞ Kurulu Güç Tahminleri (2021-2025, GW- Senaryo 1)

Kaynak: Sektör Raporu, TEİAŞ

Türkiye Sanayi Kalkınma Bankası A.Ş.

23 Şubat 2024

TEİAŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Hibrit üretim tesisleri, farklı teknolojiler kullanan elektrik üretim tesislerinin bir araya getirilmesiyle oluşturulur. Bu santrallerin temel amacı maksimum verimlilikle elektrik üretmektir. Azalan iç tüketim/artan elektrik üretimi sonucunda hibrit santrallerden piyasaya elektrik satışının gelecekte artması beklenmektedir. 5 Kasım 2022 tarihli Resmi Gazete’de EPDK tarafından yayınlanan karara göre, rüzgâr enerjisini ana kaynak olarak kullanan hibrit santraller için ek kaynaklara dayalı ünitelerin toplam kurulu gücüne ilişkin sınırlar kaldırılmıştır. Büyük ölçekli yatırımların yavaşlaması ve yeni düzenlemelerdeki değişikliklerle birlikte, çok sayıda yenilenebilir enerji şirketi kapasitelerini artırmayı ve tek kaynaklı enerji santrallerini hibritlere dönüştürmeyi planladıklarını açıklamışlardır.

EPDK tarafından 8 Mart 2020 tarihinde Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği ve Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında yapılan değişiklikler ile elektrik piyasasında hibrit santrallerin işletilmesi mümkün hale gelmiştir. Hibrit santraller ile birlikte tek bir üretim tesisinde birden fazla kaynaktan elektrik enerjisi üretilmektedir. Yardımcı kaynaklardan üretilen elektrik enerjisi, ana kaynağın YEKDEM kapsamında olması durumunda, YEKDEM kapsamında değerlendirilecektir.

Mevcut Üretim Tesislerinin Hibrit Santrallere Dönüştürülmesi

Mevcut tek kaynaktan enerji üreten tesislerin birden çok enerji kaynağından elektrik üreten tesislere dönüşümü ise mevcut üretim lisanslarının tadili suretiyle gerçekleşecektir. Buna göre, tek kaynak üretim tesislerinin birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisine dönüştürülmesi kapsamında yapılacak tadil başvurusunda:

- lisansa derç edilmiş saha alanının dışına çıkılmaması,
- lisansa derç edilmiş tesis toplam elektriksel kurulu gücün değişmemesi,
- üretim lisansına derç edilmiş mevcut bağlantı şekli, bağlantı noktası ve gerilim seviyesinin değişmemesi,
- yardımcı kaynağı rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı olan lisanslar için yardımcı kaynaklara ilişkin Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan teknik değerlendirmenin uygun olması,
- hidroelektrik kaynaklara dayalı lisanslar için DSI tarafından uygun görüş verilmesi,
- yüzer GES’ler veya hidroelektrik kaynaklara dayalı tesislerin kanal yüzeylerinde veya rezervuar alanında azami su kotuyla işletme kotu arasında kalan yerlerde kurulacak güneş enerjisine dayalı üniteler için DSI ile kiralama sözleşmesinin yapılmış olması gerekmektedir. Sisteme verilebilecek aktif çıkış gücü ana kaynağa dayalı geçici kabulü yapılmış olan ünitelerin toplam elektriksel kurulu gücünü aşamayacaktır. Halihazırda üretim tesisleri rüzgâr hızının veya su akışının yavaş olması nedeniyle lisanslarında yer alan miktarda elektrik üretememektedir.

Hibrit santraller sayesinde üretim tesislerinin daha verimli kullanılmasına, elektrik üretim kapasiteleri içerisinde daha fazla elektrik üretilmesine imkân tanınmıştır. Sisteme verilen enerji miktarının, ana kaynağa dayalı geçici kabulü yapılmış ünitelerin kurulu gücüne karşılık gelen enerji miktarından fazla olması halinde, fazla üretim için ödeme yapılmayacaktır.

Toptan Elektrik Piyasası

Elektriğin spot fiyatını belirlenmesinde gün içi ve gün öncesi piyasaları kullanılmaktadır. Gün öncesi piyasası, üç farklı teklif mekanizmasına sahiptir ve her gün 09:30 ile 14:00 arasında faaliyet göstermektedir. Gün öncesi piyasasında saatlik teklifler, esnek teklifler ve blok teklifler olarak üç tür teklif vardır. Gün içi piyasası 1 Temmuz 2015’te faaliyetlerine başlamış olup fiziksel teslimat gereklilikleri ile portföy bazlı organize bir piyasadır. Gün içi piyasası, gün öncesi piyasası ile güç dengeleme piyasası arasında bir dengeleme mekanizması görevi görmektedir ve gün boyu

çalışmaktadır. 2015 yılından bu yana, çoğunlukla katılımcıların işlem hacimlerini artırmaları nedeniyle işlem sayısı güçlü bir şekilde artmaya devam etmektedir.

Organize Spot Piyasaları

Gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası EPIAŞ tarafından işletilen iki elektrik spot piyasasıdır. Bu piyasalara katılım zorunlu değildir. Katılımcıların Gün Öncesi Piyasası Katılım Sözleşmesi'ni imzalamaları ve gerekli teminatı yatırmaları gerekmektedir. Katılımcılar, bir sonraki günün her saati için gün öncesi piyasasından elektrik almak veya satmak için fiyat ve miktarı içeren teklifler verirler. PTF ve işlem hacmi, alıcı ve satıcıların teklifleri eşleştirilerek her saat için belirlenir. Gün öncesi piyasası kapandıktan sonra katılımcılar ihtiyaçlarını gün içi piyasasından karşılayabilirler.

Gün içi piyasası, ters yönde eşleşen bir teklif olması durumunda emirlerin hemen gerçekleştirildiği sürekli bir piyasadır. Doğası gereği fiyatlar gün boyu dalgalanmaktadır. Gün öncesi piyasası, ertesi günün her saati için tüm işlemler için tek tip bir piyasa fiyatı ve takas hacmi belirler.

Gün öncesi piyasasının üç temel amacı vardır:

1. Elektrik piyasası için referans fiyat belirleme
2. Piyasa katılımcılarının elektrik ticareti ve dengelemesi yapması için bir platform olarak hizmet etme
3. Bir gün öncesinden dengeli bir piyasa sağlayarak sistemin işleyişini kolaylaştırma arz tarafı üretim miktarını ayarlayabilirken, talep tarafı elektriğin referans fiyatına göre tüketimini ayarlayabilir.

Gün öncesi piyasası özellikleri:

1. Piyasaya katılım portföy bazlıdır ve her katılımcı portföyünü dengelemekle yükümlüdür.
2. Fiyat bir sonraki günün her saati için belirlenir.
3. Teklif verirken miktar için kullanılan birim lot, fiyat için ise TL kullanılır.

Gün içi piyasası, gün öncesi piyasası ile güç dengeleme piyasası arasında bir dengeleme mekanizması görevi görmektedir ve gün boyu çalışmaktadır. 2015 yılından bu yana, çoğunlukla katılımcıların işlem hacimlerini artırmaları nedeniyle işlem sayısı güçlü bir şekilde artmaya devam etmektedir.

Gün içi piyasası 1 Temmuz 2015'te faaliyetlerine başlamış olup fiziksel teslimat gereklilikleri ile portföy bazlı organize bir piyasadır. İşlemler, kesintisiz ticaret yöntemi kullanılarak ve anlık eşleşmelerle yapılır. Teklifler, fiziksel teslimattan 60 dakika öncesine kadar yapılabilir ve güncellenebilir, iptal edilebilir veya devre dışı bırakılabilir.

Fiziksel Elektrik Piyasaları

2018 yılındaki kur artışları ile son yıllarda fiyat öngörülebilirliğinin azalması ikili anlaşma sayısını azaltmıştır. Gün öncesi piyasası ve gün içi piyasasını kapsayan organize spot piyasaların payının artması ile ikili anlaşmaların piyasadaki payı daha da azalmıştır. EPIAŞ, piyasada ikili anlaşmaları engelleyen öngörülemezlik sorununu çözmek için fiziksel teslim ile vadeli elektrik ticaretini mümkün kılan organize bir elektrik piyasası başlattı. Vadeli Elektrik Piyasası (VEP), mevcut piyasalara ek olarak 1 Haziran 2021'de piyasaya sürülmüş olup uzun vadeli fiziki teslimat sunmaktadır. Yeni vadeli işlemlerde, katılımcılar doğrudan EPIAŞ ile işlem yapabilirler, bu da ikili anlaşmalarda yaygın olarak görülen karşı taraf risklerini ortadan kaldırmaktadır.

Doğal Gaz Piyasası

Elektrik piyasasında fiyatların belirlenmesinde doğal gazın kritik bir rolü bulunmaktadır. Doğal gaz fiyatları, birden çok faktörden etkilenmektedir. Örneğin, Hollanda, Almanya ve İngiltere doğal gaz piyasalarının başı çektiği Avrupa piyasalarındaki doğal gaz fiyatları son yıllarda olağanüstü bir

dalgalanma yaşamaktadır. COVID-19 etkilerinin yeniden artışa geçmesi, iklim koşulları ve Rusya-Ukrayna savaşı fiyat oynaklığına sebep olmuştur.

İlk olarak 2018 Eylül’de uygulamaya konulan Günlük Referans Fiyat (GRF), Spot Gaz Piyasası (SGP) işlemlerinde oluşan fiyatların göstergesi olarak EPIAŞ tarafından ilan edilmektedir. Türkiye Spot Gaz Piyasası’nda gözlemlenen BOTAŞ tarifeleri ve Günlük Referans Fiyatı, 2021 ve 2022 yıllarında önemli ölçüde artış göstermiştir. Uluslararası doğal gaz piyasalarındaki kısmi gevşeme sebebiyle, 2023 yılında tarifeler ve GRF de gerilemeye başlamıştır. Konut tarifesi diğer tüm tarifelerin oldukça altında kalmıştır ve gözlemlenen dalgalanma nispeten minimum düzeydedir. Gazprom sözleşmelerinin yapılandırılma şekli nedeniyle oluşan BOTAŞ’ın mevcut 9 aylık gecikmeli fiyatlandırma metodolojisi, 2020’nin ikinci yarısındaki petrol fiyatlarının artışı, 2021 ve 2022’deki doğal gaz tarifelerine yansımıştır. BOTAŞ ve özel ithalatçılar dahil olmak üzere, ülkedeki aktif doğal gaz sözleşmelerinin toplam hacmi 54,8 milyar metreküptür. Nisan 2023’te yapılan yeni mevzuat değişikliği ile BOTAŞ, doğal gaz ithalat faaliyetlerinde daha fazla özerklik kazanmıştır. Türkiye’de doğal gaz depolama tekniklerine yapılan yatırım, ithalat kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve doğal gaz şebekesindeki esneklik, tedarikçilerle yapılan müzakerelerde Türkiye’nin konumunu güçlendirmektedir. Türkiye, doğal gaz piyasasındaki konumunu güçlendirmek için yeni kaynak arayışlarına devam etmektedir. 20 Nisan 2023 tarihinde Karadeniz doğal gaz projesinin ilk aşamasının tamamlanmak üzere olduğu ve Filyos Doğal Gaz İşleme Tesisi’nin kabul prosedürü tamamlandığında ticari doğal gaz üretiminin başlayacağı açıklandı. İlerleyen dönemlerde Türkiye’de üretilecek doğal gazla Türkiye’deki tüm konutların doğal gaz ihtiyacının karşılanması hedeflenmektedir.

Spot Gaz Piyasası & Vadeli Gaz Piyasası

Aynı zamanda 1 Haziran 2020 tarihinde devamlı bir ticaret mekanizması olarak işlev görmek ve uygun emirleri anlık olarak eşleştiren Spot Gaz Piyasası, katılımcılarına hem günlük hem de haftalık kontratlar sunarak, doğal gaz portföylerini daha hassas metriklerle dengelemelerini sağlamaktadır. 1 Ekim 2021’de Vadeli Gaz Piyasası, gaz piyasasının öngörülebilirliğini artırmak için faaliyete başlamıştır. Spot Gaz Piyasası ve Vadeli Gaz Piyasası, Türkiye’yi uluslararası bir doğal gaz merkezi haline getirmek amacıyla kurulmuştur.

Türkiye’nin İklim Gündemi

Paris Anlaşması, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Glasgow İklim Paketi, iklim değişikliğine odaklanarak sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen küresel düzeydeki önemli 3 girişimdir. Paris İklim Anlaşması ile Avrupa Yeşil Mutabakatını imzalayan ülkeler arasında orta vadeli (2030) ve uzun vadeli (2050) hedefler arasında uyumsuzluk görülmektedir. Hedeflenen karbon emisyon seviyelerine ulaşılması mevcut planların tamamen uygulanması halinde bile mümkün görünmemektedir.

Aşağıdaki grafik 2000 ile 2050 yılları arasındaki karbon emisyonu ve küresel ısınma beklentilerini göstermektedir:

Karbon Emisyonu ve Küresel Isınma Beklentileri (2000-2050)

[Handwritten signature]

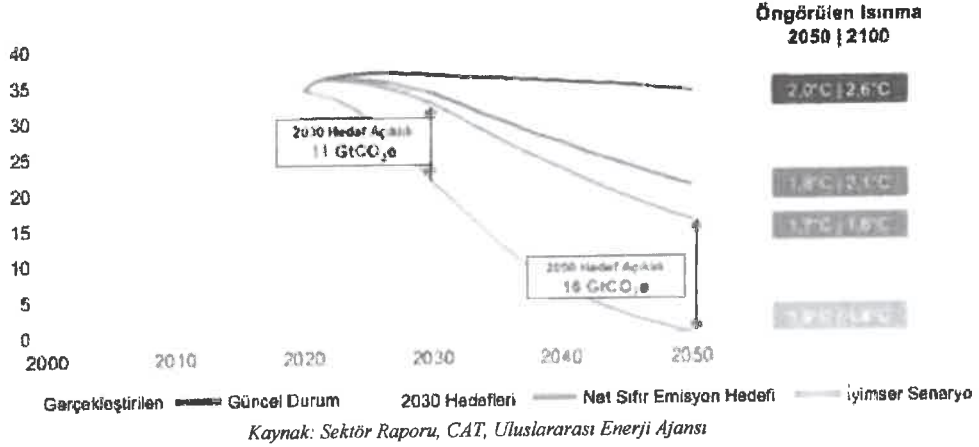
23 Şubat 2024

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
T.C. ENERJİ BAKANLIĞI

COVID-19, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, enerji fiyat şokları ve enflasyonist baskılar gibi birçok türbülansın etkilenen 2021 ve 2022 yıllarında, küresel emisyon büyümesi beklenenden daha az olmuştur. Pek çok ülke sera gazı emisyonlarının azaltılmasına ilişkin hedeflerini paylaşmıştır.

Karbon Fiyatlandırması

Karbon fiyatlandırması, emisyon azaltımına ve düşük karbonlu yatırımlara teşvik sağlayarak iklim farkındalığını artırmak ve yeşil ekonomiyi desteklemek için kullanılan önemli bir araçtır. Temel karbon fiyatlandırması, emisyon ticaret sistemi, karbon vergisi ve offset mekanizması gibi fiyatlandırma araçlarından oluşmaktadır.

Karbon Fiyatlandırma Girişimlerinin Zaman Çizelgesi

2020	2022	Gelecekteki Karbon Hedefleri
127 ülke, 823 şehir ve 1.541 şirket faaliyetlerini 21. yüzyılın ortasına kadar karbonsuzlaştırmayı taahhüt etmiştir. Dünya genelindeki karbon fiyatlandırma girişimleri, gelir olarak 53 milyar ABD\$ üretecek, küresel sera gazı emisyonlarının %21,7'sini kapsayacaktır.	Bu inisiyatifler, 11.66 GtCO ₂ e'yi kapsayacak şekilde tasarlanmıştır ve bu da küresel sera gazı emisyonlarının %23'ünü temsil etmektedir. 2023 Temmuz itibarıyla, 90'dan fazla ülke yasalarda veya politika belgelerinde net sıfır hedeflerine taahhüt etmiştir.	2°C sıcaklık hedefine ulaşmak için karbon fiyatlarının gönüllü piyasalarda gözlenenenden önemli ölçüde yükselmesi gerekmektedir. Avrupa Birliği, sera gazı emisyon azaltma hedefini %40'tan %55'e yükseltmiştir.

Temel Karbon Fiyatlandırma Araçları

Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)	Karbon Vergisi	Offset Mekanizması
Karbondioksit emisyonlarının toplam seviyesini sınırlar ve düşük emisyonlu endüstrilerin kullanmadığı emisyon izinlerini daha yüksek emisyon gerçekleştirenlere satmalarına izin verir.	Karbondioksit emisyonlarına doğrudan bir fiyat belirler ve genellikle sera gazı emisyonları için net bir vergi oranı veya daha yaygın olarak fosil yakıtların karbon içeriğine (örneğin tCO ₂ e başına bir fiyat) dayalı olarak uygulanır.	Proje veya program tabanlı faaliyetlerden kaynaklanan sera gazı emisyon azaltımlarını belirler ve bu azaltımlar hem yerel olarak hem de diğer ülkelerde satılabilir. Karbon denkleştirme programları, bir protokole göre karbon kredisi çıkarır.

Kaynak: Sektör Raporu, Dünya Bankası

Karbon fiyatlandırma girişimleri günümüzde oldukça hızlanmış, 2023 Temmuz itibarıyla, 90'dan fazla ülke yasalarda veya politika belgelerinde net sıfır hedeflerine taahhüt etmiştir. Gelecekte ise AB, sera gazı emisyon azaltma hedefini %40'tan %55'e yükseltmiştir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

23 Şubat 2024

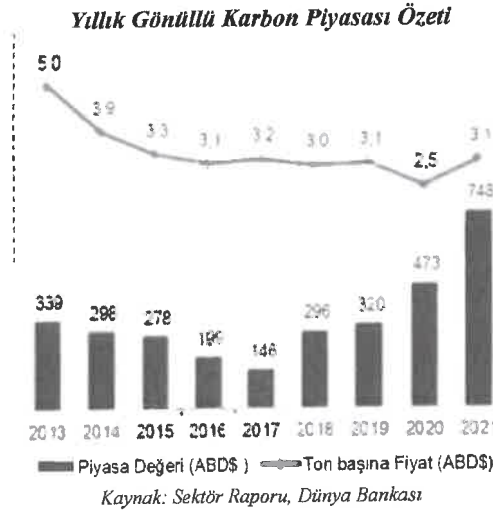
İSİTİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Türkiye, Nisan 2023'te, Türkiye 2021 güncellemesindeki %21 karbon azaltma hedefini 2030 için Business As Usual'a (BAU) göre %41 azaltma şeklinde revize eden Ulusal Katkı Beyanı'nı sunmuştur. Türkiye, daha önce ilk Ulusal Katkı Beyanı'nı 2015 yılında yayınlamıştır.

Türkiye'deki Gönüllü Karbon Piyasası

Türkiye, kayıtlı projeler açısından (Ağustos 2022 yılı itibarıyla 312 proje), 3. sırada yer alarak, bölgede gönüllü karbon kredilerinin en büyük satıcısı olarak kabul edilmektedir. Gold Standard (Sustain CERT) ve Verra'sVCS, Türk karbon projelerinin geliştirmiş olduğu 2 temel standartı göstermektedir. Ağustos 2022 yılı itibarıyla, Türkiye 170 tane projeyi Gold Standart ile ve 142'sini de Verra's VCS standartıyla yürütmüştür. Verra's VCS yenilenebilir enerji, orman işletmeciliği ve diğer alanları içeren en yaygın gönüllü sera gazı programı/standardıdır. Yaklaşık 2.000'den fazla sertifikalı VCS projesi, sera gazı emisyonları nedeniyle 1,1 milyar tondan fazla karbonu azaltmıştır.

Aşağıdaki tabloda 2013 ile 2021 yılları arasındaki yıllık gönüllü karbon piyasası özeti sunulmaktadır:

Elektrik Fiyat Analizi

Ulusal elektrik tarifeleri uzun vadede incelendiğinde, elektrik piyasasını serbestleştirmek için atılan adımların ardından tarifelerin arttığı görülmektedir. Bu artışlar sonucunda perakende şirketleri ulusal tarifelerle rekabet edebilmiş ve serbest tüketici haklarını kullanan müşteri sayısı önemli ölçüde artmıştır.

Ocak 2022'de perakende elektrik fiyatlarında önemli ölçüde artmaya başlamış ve artış eğilimi Ocak 2023'e kadar devam etmiştir. Tarife artışlarının daha küçük ölçekli tüketiciler üzerindeki etkisini hafifletmek için EPDK tarafından mesken (Ocak 2022) ve ticarethane (Mart 2022) için kademeli tarifeler getirilmiştir. Uluslararası enerji piyasaları 2023 yılında normale dönmeye başladığından hem PTF hem de perakende elektrik tarifeleri düşüş eğilimine girmiştir. Normalleşmeyi takip eden bu düşüş eğiliminin devam edeceği öngörülmektedir.

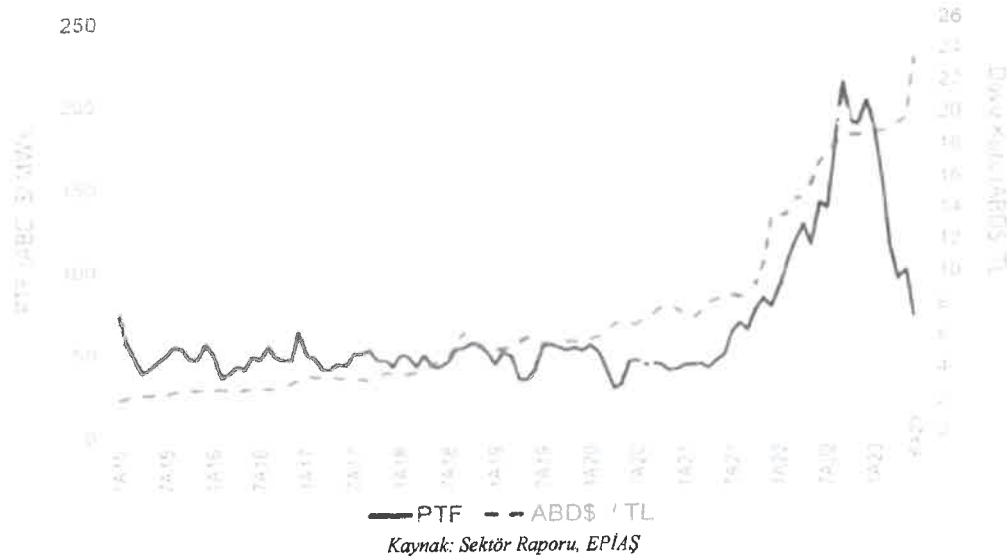
Kendi elektrik tedarikçilerini seçme hakkına sahip olan tüketiciler serbest tüketici olarak tanımlanmaktadır. Bu serbest tüketici limiti 2003 yılında 9 milyon kW's/yıla yükselmiş ve EPDK tarafından sürekli olarak düşürülerek 2023 yılı itibarıyla 1.000 kW's'e indirilmiştir. Bunu takiben, özel tedarikçilerden elektrik satın almak popülarite kazanmıştır.

PTF'nin yıllar içerisinde değişmesinde, COVID-19 salgını nedeniyle büyük talep kaybı, doğal gaz arzının kısılmasının düşük üretime yol açması, arz fazlası ve petrol fiyatlarının düşmesi gibi birkaç

temel faktör rol oynamıştır. PTF’de geçmiş yıllarda hidroelektrik üretiminin sebep olduğu güçlü bir mevsimsellik etkisi gözlemlenmiştir. 2021 yılından sonra PTF eğrisini etkileyen diğer faktörler nedeniyle negatif korelasyon eski yıllardaki kadar güçlü olmamıştır. COVID-19 sonrası talep artışı ve Rusya-Ukrayna Savaşı’nın enerji piyasalarında oluşturduğu etkinin bir sonucu olarak, Avrupa’daki elektrik fiyatları 2021’in başından bu yana istikrarlı bir artış eğilimi göstermiştir. Türkiye’deki konut elektrik fiyatları ise Avro bazında Avrupa fiyatlarıyla karşılaştırıldığında daha düşük olduğu ve 0,1 Avro/kWs seviyesinin altında kalmıştır. Türkiye’de gözlemlenen konut elektrik fiyatları AB ortalamasının oldukça altındadır. Bunun sebepleri arasında, konut tarifesinin, sanayi ve ticari tarifeler gibi diğer tarifelerin oldukça altında yer alması ve döviz kurlarındaki değişimin konut tarifelerine tam olarak yansımaması etkili olmaktadır.

Aşağıdaki grafikte 2015 ile Haziran 2023 tarihleri arasında PTF’nin gelişimi ABD Doları cinsinden aktarılmaktadır:

PTF’nin ABD\$ Cinsinden Gelişimi, (2015-6A23)

Piyasa Katılımcıları Analizi

Güncel durumda elektrik üretim piyasasında 1 GW’ı aşan kurulu güce sahip 17 bağımsız elektrik santrali bulunmaktadır. Kurulu güç dağılımı 2014 yılından bu yana önemli ölçüde değişmiş olsa da, en büyük şirketlerin birçoğu için en büyük kurulu güç kaynağı kömür ve doğal gaz olmaya devam etmektedir. Kurulu yenilenebilir kapasite açısından en büyük şirketler öncelikle HES’leri işlemektedir. Aşağıda listelenen şirketlerin toplam portföyleri içindeki yenilenebilir varlıkların payı 2023 itibarıyla toplam kurulu gücün %61,1’ini oluşturmaktadır. Bu şirketlerin küçük bir kısmı güneş santrali kullanırken, birçoğu yalnızca hidroelektrik ve rüzgâr santralleriyle büyümüştür. Aşağıda listelenen tüm yenilenebilir enerji yatırımcılarının, yenilenebilir enerji portföylerini yurt içinde ve yurt dışında yeni projelerle genişleme planları olduğu bilinmektedir.

23 Şubat 2024

Türkiye’de yenilenebilir enerji alanında faaliyet gösteren firmalar önemli ölçüde çeşitlenmiştir. Aşağıdaki tabloda yenilenebilir enerji alanında kurulu güce göre başlıca SEÜ’ler gösterilmektedir*:

Yenilenebilir Enerji Alanında Kurulu Güce Göre Başlıca SEÜ’ler (2023, GW)

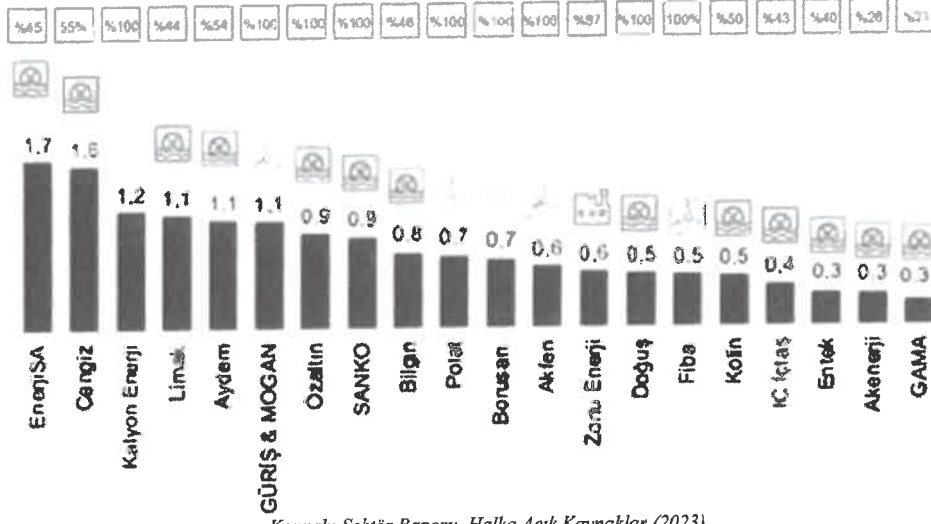
163

Türkiye Sınai Kalkınma Raporu A.Ş.

İSİTİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

23 Şubat 2024

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Toplam Kurulu Güç İçindeki Payı (%)

Kaynak: Sektör Raporu, Halka Açık Kaynaklar (2023)

*MOGAN Enerji 1.025,52 MW kurulu güç ile sıralamada yine 6. büyük şirket olarak devam etmektedir. GÜRIŞ Grubu ve MOGAN Enerji'nin 2023 haziran ayı itibarıyla toplam kurulu gücü 1.131 MW iken, aynı tarih itibarıyla MOGAN Enerji'nin solo kurulu gücü 1.025,52 MW'dır. 2022 yılında MOGAN Enerji, Türkiye toplam elektrik üretiminin %1,13'ünü gerçekleştirmiştir (Kaynak: ETKB ve MOGAN Enerji).

Kahramanmaraş Depremleri

6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye, merkez üsleri Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçeleri olan iki büyük depremle sarsılmış ve eşi benzeri görülmemiş bir hasar oluşmuştur. 2022 sonu itibarıyla bu bölgelerde toplam 68,5 TWs elektrik üretilmiş ve 58,1 TWs elektrik tüketilmiştir. Bu rakamlar ulusal istatistiklerin sırasıyla %21 ve %19'unu oluşturmaktadır. Cumhurbaşkanlığı, depremden etkilenen 11 bölgede enerji altyapısını güçlendirme faaliyetlerini devam ettirirken bir yandan da her türlü doğal afet riskine karşı dayanıklı bir altyapı oluşturma önemini vurgulamıştır. Aşağıda Cumhurbaşkanlığı'nın politika önerileri yer almaktadır:

- Enerji altyapısının hasar değerlendirmesi,
- Mevcut altyapının incelenmesi ve güçlendirilmesi,
- Sürdürülebilirlik ve dayanıklılık temelli yeniden yapılanma süreci,
- Şebeke düzeyinde depolama ve bağımsız mikro-şebeke sistemlerinin teşvik edilmesi,
- Doğal gaz tedarik hatlarının kısaltılması ve güçlendirilmesi, ve
- FSRU gemilerine ve doğal gaz yeraltı depolama tesislerine odaklanılması.

Piyasadaki Diğer Trendler

23 Şubat 2024

Elektrikli Araçlardaki Son Gelişmeler

Türkiye'de, elektrikli araçların toplam yıl içindeki payı aynı dönemde istikrarlı şekilde artmıştır ve %0,1'den %1,1'e yükselmiştir. Türkiye Ulusal Enerji Planında belirtildiği üzere, 2030 yılına kadar elektrikli araçların pazar payının %25'ini oluşturması ve elektrikli araç stoğunun 1,6 milyona ulaşması beklenmektedir. Elektrikli araçlara geçişlerin kolaylaştırılması için Şarj Hizmetleri Yönetmelik taslağı 2 Nisan 2022'de ve Otopark Yönetmeliği 25 Mart 2021'de kabul edilmiştir. Elektrikli araçlar filosuna uyum sağlamak için 100.000 EA şarj istasyonu kurulması hedeflenmektedir. Şarj istasyonlarının sayısındaki ve EA satışlarındaki bu artışın TOGG ve diğer yabancı EA markalarının artan satış faaliyetleriyle desteklenmesi beklenmektedir.

Elektrik Depolama Faaliyetleri & Batarya İmalatı

Elektrikli depolama, Türkiye’de 9 Mayıs 2021 tarihli ve 31479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ilgili mevzuat ile düzenlenmektedir. EPDK, Kasım 2022’de elektrik depolama tesisleri için ön lisans başvurularını kabul etmeye başlamış ve Nisan 2023’te ilk lisansı vermiştir. Haziran 2023 itibarıyla EPDK tarafından yaklaşık 270 ön lisans verilmiştir. Sektördeki başlıca halka açık oyuncular da elektrik depolama ön lisansına önemli yatırımlar yaptıklarını açıklamışlardır. Birçok enerji, teknoloji ve otomotiv şirketi batarya üretim tesislerine odaklanmaya başlamış ve Türkiye’deki tesis yatırımlarında süreçleri hızlandırmıştır.

Elektrik depolama tesislerinin çoğunluğu ilk iki kategoriye girmekte ve bir güneş veya rüzgâr enerjisi santrali ile bütünleşik olmaktadır. EPDK tarafından açıklanan verilere göre, bütünleşik bir depolama tesisine sahip GES/RES’ler için yapılan yatırım, ön lisans başvurularının kabul edilmeye başlanmasından bu yana keskin bir artış göstermiş olup, tüm başvuruların toplam kurulu gücü 275 GW’ı aşmıştır. EPDK, Haziran 2023 sonunda ön lisans almış santrallerin toplam kurulu gücünün 20 GW’a yaklaştığını ve toplamda yaklaşık 18 milyar ABD\$ yatırım anlamına geldiğini belirtmiştir.

Türkiye’de Nükleer Enerji

Nükleer enerji 1960’lardan beri Türkiye’nin enerji hedeflerinden biri olup önceliklendirilen konular arasındadır. Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun 2007 yılında çıkartılmıştır. Nisan 2023’te Akkuyu NES’e yapılan ilk yakıt teslimatından sonra Türkiye nükleer enerjiye sahip ülke statüsünü elde etmiştir. Akkuyu, Türkiye’nin ilk nükleer santrali olmasının yanı sıra, Yap - Sahip Ol - İşlet (YSİ) modeliyle hayata geçirilen dünyanın ilk nükleer santral projesidir. İlk reaktörün 2023 yılında, kalan üç reaktörün ise birer yıl arayla, yani 2024, 2025 ve 2026 yıllarında devreye girmesi ve toplam 4.800 MW kurulu güce ulaşması planlanmaktadır.

Akkuyu’ya ek olarak, Sinop ve Kırklareli illerinde iki nükleer santral daha kurulması planlanmaktadır. Akkuyu NES’e benzer şekilde, her iki projenin de yaklaşık 5 GW kurulu güce sahip olması beklenmektedir.

Hidrojen Alanındaki Gelişmeler

Ulusal Hidrojen Teknolojileri Stratejisi ve Yol Haritası ile Türkiye’de yeşil hidrojene yönelik yatırımların ve odaklanmanın hızlanması beklenmektedir. AB, 2025 yılına kadar 17,5 GW elektrolizör kapasitesi kurmayı hedeflemektedir. Almanya halihazırda yeşil hidrojen üretimi için 120 adet pilot yatırım ve Türkiye ile Şili’nin önemli potansiyel tedarikçileri arasında olduğu birkaç ithalat projesini devreye almıştır.

Güçlü Yönler, Avantaj ve Dezavantajlar

23 Şubat 2024

Şirket’in, başlıca güçlü yönlerinin aşağıdaki gibi olduğu düşünülmektedir.

Yenilenebilir enerji sektörü ülkemizin enerji dönüşümünde önemli bir role sahiptir ve Şirket yeşil ve temiz enerji portföyü ile bunun önemli bir parçasıdır.

2001 ile 2023 yılları arasında elektrik talebindeki artış %4,3 YBBO olarak gerçekleşmişken 2010 ile 2019 yılları arasında ortalama GSYİH artışı %4,1 YBBO olmuştur. 2031 yılına kadar elektrik talebindeki artışın baz senaryoda 452.210 GWs ve %3,9 artacağı öngörülmektedir. (Kaynak: Sektör Raporu, Türkiye Elektrik Piyasasına Genel Bakış | PwC Türkiye). Türkiye’de elektrik tüketimi 2018 yılı sonuna kadar hızla artmış olup 2019 ve 2020 yıllarında elektrik tüketimi neredeyse değişmemiştir. 2021’de COVID-19 sonrası toparlanma etkisi nedeniyle yüksek bir artışın ardından, 2022’de hizmet sektörünün ekonomideki payının artmasıyla ekonomik aktivitedeki dağılımın değişmeye başladığı ve bunun da elektrik tüketiminde etkili olduğu görülmüştür. Geçmişten bugüne yenilenebilir enerji sektörü, genel ekonominin büyümesine ve elektrik talebindeki nispi artışa paralel bir büyüme göstermektedir. Şirket, GSYİH’deki büyümenin gelecekte elektrik talebini daha da artıracığını öngörmektedir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

Müşteri

YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Sektör analizi uyarınca elektrik talebi, son 21 yılda, 328,7 TWh'ye artarken 2021 yılında kişi başına elektrik tüketimi OECD ortalaması olan kişi başına 6,8 MWh olan elektrik tüketiminin oldukça altındadır. Şirket, Türkiye'deki elektrik talebinde önemli bir büyüme potansiyeli görmektedir.

Üretim tarafında, enerji kaynaklarına göre EÜAŞ'ın kurulu gücü 2010 yılında 24,2 iken 1 Haziran 2023 itibarıyla 21,0 GW olup, bunun %65,9'u hidroelektrik, %34,1'i termal santrallerden oluşmaktadır. EÜAŞ'ın toplam kurulu gücündeki bu düşüşün sebebi son 10 yıldaki büyük ölçekli özelleştirmelerdir. EÜAŞ'a ait özelleştirmeyi bekleyen çok sayıda küçük ve büyük HES'ler bulunmaktadır. Özelleştirmeyi bekleyen HES'ler toplamda 340,0 MW kurulu güce sahiptir.

Yenilenebilir enerji üretimindeki hızlı büyümeyi teşvik etmek üzere yenilenebilir enerji yatırımları için birtakım teşvik programları uygulamaya konmuştur.

EPDK tarafından 1 Ağustos 2020 tarihinde yürürlüğe konulan YETA, yenilenebilir enerjinin özel sektör tarafından dolaylı olarak desteklenmesini sağlayacaktır. YETA kullanıcıları sadece yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektriği satın alabileceklerdir. YETA uygulaması YEK-G yönetmeliğinin Haziran 2021'de devreye girmesi ile birlikte resmi olarak başlamıştır. Haziran 2021'den bu yana faaliyette olan YEK-G sistemi, yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektriğin tüm aşamalarını takip etmek üzere tasarlanmıştır. Yenilenebilir enerji üretim ve tedarik lisansına sahip şirketler gönüllülük esasına göre sisteme katılabilmektedir. Ayrıca YETA kullanımının firmaların itibarına da fayda sağlayabilecektir ve hem iç hem de dış pazarlar için bu durum önemli bir faktör olacaktır. ETKB, bu motivasyonları Türkiye'de yenilenebilir enerjinin geliştirilmesine kanalize etmeyi planlamaktadır.

Şirket, portföyünde yer alan farklı yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik üretim santralleri sayesinde; iklim değişikliği etkilerinin azaltılmasında, ülkelerdeki temiz enerji üretim ve arzının desteklenmesi ve enerji güvenliğinde etkin bir rol üstlenmektedir.

Sağlam bir finansal performansa sahip iş modeli

Şirket, ABD Doları bazlı YEKDEM teşvikinden yararlanması, coğrafi olarak farklılık gösteren ve dengeli bir portföye sahip olması sayesinde güçlü ve riskleri düşük bir iş modeline sahiptir. Elektrik enerjisi satışlarının büyük kısmının YEKDEM kapsamında, devlet alım garantili yapıyor olması, bazı enerji santrallerindeki yerli katkı ilave fiyatı avantajı ve tamamlanan enerji yatırımlarının da katkısı ile Şirket cirosunda artışa sebep olmuştur.

Şirket 30 Eylül 2023 ve 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren dokuz aylık dönemler ile 31 Aralık 2022, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihlerinde sona eren yıllarda sırasıyla 3.848.579.074 TL, 3.416.608.480 TL, 5.124.913.142 TL, 2.395.150.558 TL ve 1.153.622.780 TL FAVÖK kaydetmiştir. Buna göre Şirket'in aynı dönemler itibarıyla FAVÖK marjı ise sırasıyla %48,15, %48,41, %47,26, %72,86, %56,14 olarak gerçekleşmiştir. Şirket'in düzenli nakit akışı ve yüksek FAVÖK yaratma kapasitesi sayesinde yüksek nakit yaratma kabiliyetinin ve operasyonel karlılığının göstergesi olarak FAVÖK'te yıl bazında istikrarlı bir şekilde artış görülmektedir. Yeni tesislerin devreye alınması ile birlikte Şirket, elektrik üretiminde yıldan yıla düzenli artış kaydetmiştir. Şirket'in net karlılığının tespiti açısından önemli bir gösterge olan FAVÖK değerlerindeki artışta, yıl içinde tamamlanan enerji projelerinin bir sonraki yıl tam kapasite ile elektrik enerjisi üretimine ve ticaretine geçmesi etkili olmaktadır. Şirket, işletmede olan mevcut enerji santrallerinin yanı sıra yeni enerji projelerinin devreye girmesi ile birlikte her geçen yıl artan toplam satış ve FAVÖK tutarı ve düzenli nakit akışı ile sağlam bir finansal performans sergilemektedir.

Türkiye'nin önde gelen enerji gruplarından birinin destek verdiği tecrübeli yönetim ekibi

Şirket, Yamantürk Ailesi'nin Türkiye ekonomisindeki 60 yılı aşkın tecrübesi ile dinamik ve deneyimli kadrosu, sağlam finansal kaynakları, yüksek kalitedeki hizmetleri ile Türkiye'nin önde gelen enerji firmalarından biri haline gelmiştir. GÜRIŞ Grubu bünyesinde geniş işletme ve yönetim tecrübesine sahip deneyimli bir ekip tarafından yönetilmekte olan Şirket'in üst yönetim ekibi, enerji sektöründe ortalama 20 yıldan fazla tecrübelidir ve birçoğu GÜRIŞ Grubu tarafından oldukça uzun süreden beri istihdam edilmektedir. Şirket, yönetim ekibinin uzmanlığının işlerin büyümesinde ve geliştirilmesinde

önemli bir rol oynadığı kanaatindedir. Şirket'in üst yönetim ekibi, santrallerin geliştirilmesi ve işletilmesinde önemli tecrübeye sahiptir. Şirket, üst yönetim ekibini Şirket'in sektördeki en güçlü rekabet unsurlarından biri olarak görmektedir. Üst yönetim ekibinin yetenekleri ve çeşitliliği Şirket'e piyasadaki değişikliklere etkin ve verimli bir şekilde cevap sunabilme esnekliği kazandırmaktadır.

Şirket'in dahil olduğu GÜRİŞ Grubu 60 yılı aşkın süredir inşaat, sanayi, enerji, turizm, madencilik gibi alanlardaki faaliyetlerini geliştirerek iş modelini çeşitlendirmektedir. İşbu İzahname tarihi itibarıyla GÜRİŞ Grubu 30'dan fazla iştirak ve 6.000'den fazla çalışanı ile inşaat, enerji ve sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren gruplardan biridir. GÜRİŞ Grubu sermayesinde grup dışında ortak olmaksızın Türkiye'nin en büyük yenilenebilir enerji portföyüne sahip firmalarından biri olup yurtiçi ve yurtdışında 1.132,35 MW kurulu güç ile toplam 27 adet yenilenebilir enerji santrali bulunmaktadır. Bu durum Şirket için değerli bir piyasa bilgisi yaratmakta ve rekabette önemli bir avantaj sağlamaktadır.

Ülkemizin çeşitli bölgelerine yayılmış büyük ölçekli, modern, hızlı büyüyen ve dengeli bir üretim portföyü

Türkiye, elverişli kaynak donanımı, güçlü enerji talebindeki büyüme ve destekleyici hükümet Politikaları sayesinde son on yılda yenilenebilir enerjide önemli ölçüde artış olmuştur. Buna göre, Türkiye için yenilebilir kaynaklardan elektrik üretimi son on yılda neredeyse üç katına çıkmıştır. Bu kapsamda TEİAŞ, 2025 yılına kadar hidroelektrik enerji santralleri için 33,4 GW, rüzgâr enerji santralleri için 12,3 GW, güneş enerji santralleri için 12,8 GW olmak üzere toplamda 58,5 GW toplam kurulu güç beklentisi belirlemiştir (Kaynak: Sektör Raporu, Türkiye Elektrik Piyasasına Genel Bakış | PwC Türkiye).

Şirket, 21 santralden ve 1.025,52 MW üzerinde kurulu güçten oluşan bir portföyle Türkiye'nin yalnızca yenilenebilir enerji üretim alanında faaliyet gösteren kurulu güç bakımından en büyük şirketlerinden birisidir. Şirket'in büyük bir portföye sahip olması, istikrarlı nakit akışına, azalan dengeleme maliyetlerine ve operasyonel bilgi birikimine katkıda bulunmakta olup Şirket'in santrallerini kârlı bir şekilde işletmesini sağlamaktadır.

Tamamı "yenilenebilir enerji" portföyüne sahip olan Şirket, portföyünü kendi içinde çeşitlendirerek üretim dengesini sağlamaktadır. 30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla Şirket'in toplam kurulu gücünün %66,70'ine denk gelen 683,65 MW'lık kısmını RES'ler, %25,36'sına denk gelen 259,90 MW'lık kısmını JES'ler ve %7,94'üne denk gelen 81,37 MW'lık kısmını ise HES'ler oluşturmaktadır. Yenilenebilir enerji portföyünde rüzgâr enerji santralleri, jeotermal elektrik enerjisi santralleri ve hidroelektrik enerji santralleri bulunmaktadır. Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerine yayılmış RES, JES ve HES'lerden oluşan dengeli bir üretim portföyü geliştirmiş ve 20 Ekim 2023 itibarıyla 1.025,52 MW kurulu güce sahip söz konusu portföyüyle, güçlü nakit akış profili, sektör tecrübesi, bilgi birikimi ve uzman yönetimiyle, yenilenebilir enerji genişleme programından yararlanmak için çok uygun bir konumdadır.

Jeotermal enerji santrallerinin çalışma prensibi nedeni ile iç tüketim amaçlı elektrik üretimi, diğer yenilenebilir enerji santrallerinin benzer amaçlı elektrik üretiminden fazla olmaktadır. Örnek olarak; Şirket'in JES'lerindeki iç tüketim oranı yıllara sarı olarak yaklaşık %8-%18 arasında değişirken; RES ve HES'lerde bu oran yaklaşık olarak %1-%3 aralığında olmaktadır. Şirket, ürettiği enerji miktarları bakımından Türkiye'nin en büyük, toplam kurulu güç bakımından ise Türkiye'nin ikinci büyük jeotermal elektrik enerjisi santraline sahip olması bakımından sektörde avantajlı bir konuma sahip durumdadır (Kaynak: EPIAŞ Şeffaflık Platformu: seffaflik.epias.com.tr/transparency/uretim/gerceklesen-uretim/gercek-zamanli-uretim)

30 Eylül 2024

Şirket, 30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla 9 adet rüzgâr enerjisi santrali, 8 adet jeotermal enerjisi santrali ve 4 adet hidroelektrik santrali olmak üzere toplam 21 adet yenilenebilir enerji santrali işletmektedir. Şirket'in portföyünde bulunan elektrik enerjisi üretim santralleri Karadeniz, Akdeniz, Ege, Marmara ve İç Anadolu bölgelerinde yer almaktadır. Şirket'in santrallerinin farklı bölgelere dağılmış olması, Şirket'e her bir bölgede maruz kalabileceği meteorolojik riskini çeşitlendirmesine ve üretimin mevsimsel olarak dalgalanmasının azaltılmasına imkan tanımaktadır. Buna ek olarak, hibrit santraller

kapsamında Şirket'in mevcut santrallerine yardımcı kaynak olarak ekleyeceği güneş enerjisi santralleri de üretim kaynaklarında çeşitliliğini artıracak ve belirli yenilenebilir enerji kaynaklarına olan bağımlılığının azalmasını sağlayacaktır.

Şirket'in, başlıca dezavantajlarının aşağıdaki gibi olduğu düşünülmektedir.

Borçluluk

Şirket'in net finansal borçluluk seviyesi gelecekte yeni yatırımlar yapılmasında ve yeni finansman sağlanmasında zorluk yaratabilir. Yabancı para cinsinden borçlar nedeniyle kur farkı zararları yaşanabilir. Şirket'in hem finansal hem vergi borcu bulunmasının gelecek nakit akışları üzerinde olumsuz etkisi olabilir.

Temettü Dağıtımı

Şirket'in net finansal borç seviyesi ve gelecek büyüme planları nedeniyle kısa vadede temettü dağıtılması mümkün olmayabilir.

Şirket'in Güneş Enerjisi Santrali Bulunmaması

Şirket'in mevcut portföyünde güneş enerjisi santrali bulunmaması üretim kompozisyonu açısından benzer şirketlere kıyasla olumsuz görülebilecektir.

İşletme Sermayesi Açığı

Şirket'in gelecekte kısa vadeli varlıkları, kısa vadeli borçlarına göre yetersiz kalabilir. Şirket'in kısa vadeli finansman kısmında sorun yaşaması durumunda, nakit akımlarında net işletme sermayesine açığına bağlı likidite riski oluşabilir.

7.2.2. İzahnamede yer alması gereken finansal tablo dönemleri itibarıyla ihraççının net satış tutarının faaliyet alanına ve pazarın coğrafi yapısına göre dağılımı hakkında bilgi:

Şirket, 30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla 9 adet rüzgâr enerjisi santrali, 8 adet jeotermal enerjisi santrali ve 4 adet hidroelektrik santrali olmak üzere toplam 21 adet yenilenebilir enerji santrali işletmektedir. Şirket'in portföyünde bulunan elektrik enerjisi üretim santralleri Karadeniz, Akdeniz, Ege, Marmara ve İç Anadolu bölgelerinde yer almaktadır.

30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla Şirket'in toplam kurulu gücü 1.024,92 MW olup, bu kurulu gücün %66,70'ine denk gelen 683,65 MW'lık kısmını RES'ler, %25,36'sına denk gelen 259,90 MW'lık kısmını JES'ler ve %7,94'üne denk gelen 81,37 MW'lık kısmını ise HES'ler oluşturmaktadır. 30 Eylül 2023, 30 Eylül 2022, 31 Aralık 2022, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihlerinde sona eren dönemlerin her biri için Şirket'in elde ettiği toplam gelirinin sırasıyla %45,91, %49,34, %47,61, %42,33 ve %41,15'i, RES'lerden, sırasıyla %47,27, %45,37, %46,90, %52,56 ve %50,02'si JES'lerden, sırasıyla, %4,28, %4,10, %3,36, %2,53 ve %3,69'u HES'lerden ve sırasıyla %2,54, %1,19, %2,13, %2,58, %5,14 MOGAN Enerji (solo)'den elde edilmiştir.

30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla santrallerin kurulu gücü ve işbu İzahname'de yer alan dönemler itibarıyla santrallerin gelir içindeki payını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır:

Santralin Adı	Santralin Bulunduğu Şehir ve Coğrafi Bölge		Santral bazında Kurulu Güç ve Toplam Kurulu Güç içindeki Yüzdesel Payı (%)		Santral Bazında Gelirin Toplam Gelir içindeki Yüzdesel Payı (%)			
			Kurulu Güç (MW)	Yüzdesel Payı (%)	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 30.09.2023
Rüzgâr								
Belen RES	Hatay	Akdeniz	48	4,68	2,31	2,66	3,62	3,33
Seyit Onbaşı RES	Çanakkale	Marmara	9,4	0,92	0,98	0,84	0,96	0,77

Şenköy RES	Hatay	Akdeniz	36	3,51	2,57	2,71	3,12	0,03
Albay Çiğiltepe RES	Afyonkarahisar	Ege	200,25	19,54	14,86	14,60	13,75	11,21
Kanije RES	Edirne	Marmara	64	6,24	14,45	13,26	13,95	13,13
Fatma RES	Muğla	Ege	80	7,80				
Zeliha RES	Kırklareli	Marmara	25,6	2,50				
Kocatepe RES	Afyonkarahisar	Ege	100	9,76	5,82	6,89	5,81	5,71
Ulu RES	Bursa	Marmara	120,4	11,75	0,17	1,36	6,40	9,06
Jeotermal								
Galip Hoca JES	Aydın	Ege	47,4	4,62	50,02	52,56	46,90	47,27
Efe I JES		Ege	47,4	4,62				
Efe II JES		Ege	22,5	2,20				
Efe III JES		Ege	22,5	2,20				
Efe IV JES		Ege	22,5	2,20				
Efe VI JES		Ege	22,6	2,21				
Efe VII JES		Ege	25	2,44				
Efe VIII JES		Ege	50	4,88				
Hidroelektrik								
Arpa HES	Artvin	Karadeniz	32,919	3,21	0,98	0,79	1,16	1,28
Akköy-Espiye HES	Giresun	Karadeniz	14,07	1,37	1	0,60	0,86	1,06
Çermikler HES	Sivas	İç Anadolu	25,78	2,51	1,70	0,62	0,75	1,33
Çeşmebaşı HES	Ankara	İç Anadolu	8,6	0,84	*	0,53	0,59	0,61
MOGAN Enerji (Solo)	-	-	-	-	5,14	2,58	2,13	2,54
T O P L A M			1.024,92	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

*Çeşmebaşı HES'i işleten Gimak Enerji 9 Ağustos 2021 tarihinde GÜRIŞ Holding'den MOGAN Enerji bünyesine geçmiştir.

İzahnamede yer alan finansal tablo dönemleri itibarıyla Şirket'in net satışlarının, herhangi bir sıkı düzenlemeye tabi olmayan ülke, idari birim veya çevrelerde kurulu şirket veya kuruluşlar üzerinden gerçekleştirilmesi söz konusu olmamıştır.

7.3. Madde 7.1.1 ve 7.2.'de sayılan bilgilerin olağanüstü unsurlardan etkilenme durumu hakkında bilgi:

İşbu izahnamenin 5'inci bölümünde yer alan risk faktörleri dışında herhangi bir unsur bulunmadığı düşünülmektedir.

7.4. İhraççının ticari faaliyetleri ve karlılığı açısından önemli olan patent, lisans, sınai-ticari, finansal vb. anlaşmalar ile ihraççının faaliyetlerinin ve finansal durumunun ne ölçüde bu anlaşmalara bağlı olduğuna ya da yeni üretim süreçlerine ilişkin özet bilgi:

Şirket'in Lisansları

23 Şubat 2024

Şirket, bağlı ortaklıkları aracılığı ile gerçekleştirdiği elektrik üretim ve satış faaliyetlerini EPDK tarafından düzenlenen lisanslara istinaden gerçekleştirmektedir. EPKn ve ilgili mevzuat çerçevesinde, istisnai bazı düzenlemeler haricinde, anılan elektrik piyasası faaliyetleri yürürlükte bir lisansın varlığına bağlıdır. Bu çerçevede, aşağıda listelenen Şirket'in bağlı ortaklıklarının faaliyetleri ve Şirket'in finansal durumu, EPDK tarafından düzenlenen lisansların varlığına ve geçerliliğine önemli ölçüde bağlıdır.

Lisans Sahibi	Santralin Adı	İli	Kurulu Güç (MWm)	Kurulu Güç (MWe)	Lisans No	Lisans Süresi
Rüzgâr						
Derne Enerji	Kaniye RES	Edirne-Tekirdağ	64	48	EÜ/3071-35/1826	2011+49 Yıl
Ayvıcık Elektrik	Seyit Onbaşı RES	Çanakkale	10	10	EÜ/1054-11/780	2007+49 Yıl
Derne Enerji	Fatma RES	Muğla	80	70	EÜ/3433-9/2084	2011+49 Yıl
Derne Enerji	Zeliha RES	Kırklareli	25,6	15	EÜ/3597-4/2199	2011+49 Yıl
İzdem Enerji	Kocatepe RES*	Afyonkarahisar	100	88	EÜ/3118-10/1876	2011+49 Yıl
Olgu Enerji	Albay Çiğiltepe RES	Afyonkarahisar	200,25	172,6	EÜ/3118-6/1872	2011+49 Yıl
Ulu Enerji	Ulu RES	Bursa	120,4	120	EÜ/3570-7/2181	2011+49 Yıl
Belen Elektrik	Belen RES	Hatay	48	48	EÜ/973-1/738	2006+49 Yıl
Eolos Rüzgar	Şenköy RES	Hatay	36	29,794	EÜ/1622-9/1182	2008+49 Yıl
Jeotermal (**)						
Gürmat Elektrik	Galip Hoca JES	Aydın	47,4	47,4	EÜ/308-2/423	2004+45 Yıl
Gürmat Elektrik	Efe I JES	Aydın	47,4	47,4	EÜ/4165-16/2491 (***)	28.11.2041
Gürmat Elektrik	Efe II JES	Aydın	22,5	22,5		28.11.2041
Gürmat Elektrik	Efe III JES	Aydın	22,5	22,5		28.11.2041
Gürmat Elektrik	Efe IV JES	Aydın	22,5	22,5		28.11.2041
Gürmat Elektrik	Efe VI JES	Aydın	22,6	22,6	EÜ/7152/03692	2017+17 Yıl****
Gürmat Elektrik	Efe VII JES	Aydın	25	25	EÜ/7634-38/03844	2018+16 Yıl****
Gürmat Elektrik	Efe VIII JES	Aydın	50	50	EÜ/8541-1/04228	01.04.2034****
Hidroelektrik						
Espiye Elektrik	Akköy-Espiye HES	Giresun	14,07	13,368	EÜ/5017-1/03063	06.09.2056
Pokut Elektrik	Arpa HES	Artvin	32,919	32,412	EÜ/1667-2/1208	2008+49 Yıl
Gimak Enerji	Çeşmebaşı HES	Ankara	8,6	8,2	EÜ/1197-4/861	2007+49 Yıl
Çermikler Elektrik	Çermikler HES	Sivas	25,78	25	EÜ/1952-18	2009+49 Yıl

* Kocatepe RES Lisans Tesis Toplam Kurulu Gücü 132,5 MWm/88 MWe dir. 32,5 MW Kocatepe Hibrit GES Projesi bu lisans kapsamında yapılacaktır.

** Şirket'in lisansları alınmış ancak henüz yapım ve işletmeye geçmemiş lisansları mevcuttur: Efe 9 JES (EÜ/110312/05190) ve Sarı Zeynep JES (ON/8259-5/04145)

*** Efe I-Efe II-Efe III-Efe IV JES santralleri Efeler JES lisansı altındadır.

**** İlgili lisans süreleri uzatılabilir niteliktedir.

Fikri Mülkiyet

Şirketin fikri mülkiyeti alan adlarından oluşmaktadır. Şirket 15 adet alan adına sahiptir.

30 Eylül 2023 tarihinde sona eren dönem itibarıyla Şirket herhangi bir patente, telif hakkına ve endüstriyel tasarıma sahip değildir.

“MOGAN” markası GÜRİŞ İnşaat’a aittir. Şirket ile GÜRİŞ İnşaat arasında “MOGAN” markasının kullanımına ilişkin herhangi bir marka kullanım sözleşmesi bulunmamaktadır.

Bilgi Teknolojileri

Bilgi teknolojileri Şirket’in etkin faaliyet gösterebilmesi adına önemli bir rol oynamaktadır. Şirket’in bilgi teknolojileri yönetimi; (i) bilgi teknolojileri sistemlerinin etkin, verimli ve yenilikçi dijital teknolojiler temin ederek faaliyetlerin gelişmesine katkıda bulunmasını sağlamak, (ii) Şirket’in genel stratejisine ve amaçlarına uygun olarak etkin bir bilgi teknolojileri planı geliştirmek ve bilgi teknolojileri mimarisi tasarlamak, (iii) Şirket’in stratejik amaçlarını başarmak için kısa, orta ve uzun vadeli bilgi teknolojileri projeleri tasarlamak ve bütçelerini planlamak, (iv) sınıfının en iyisi bilgi teknolojileri platformları, işletme çözümleri, siber güvenlik teknoloji ve hizmetlerini uygulamaya koymak ve (v) güvenli, istikrarlı ve sağlam bir bilgi teknolojileri ortamı oluşturmak için bilgi teknolojileri sistemlerini uygulamak, analiz etmek ve izlemek olmak üzere beş ilkeye dayanmaktadır.

Şirket’te muhasebe ve finans yönetimi, satın alma yönetimi, personel ve insan kaynakları yönetimi, enerji izleme, bakım onarım, e-belge yönetimi, doküman yönetimi, iş akışları gibi faaliyet alanlarında dijital teknolojiler kullanılmaktadır. Şirket 2020 yılında Elektronik Belge Yönetim Sistemi (“EBYS”) ve doküman yönetimi konuları yan ısıra iş akışlarını da yönetmek için e-belge akışı (“eBA”) sistemini kurarak önceki uygulamalarla oluşan dijital arşivini de eBA platformuna taşımıştır.

Şirket’te tüm enerji tesislerindeki anlık üretimi görüntüleyen bir enerji izleme uygulaması bulunmaktadır. Uygulama merkezi bir veri tabanı üzerinden yönetilmektedir.

Şirket’te günlük operasyonları yönetmek için bilgi işlem ekibi bulunmaktadır. Bilgi işlem ekibi; 2 sistem ve ağ destek uzmanı, 1 siber güvenlik uzmanı, 2 teknik destek uzmanından oluşmaktadır. Son kullanıcı destek hizmetleri ile bilgi işlem altyapısı, bilgi güvenliği hizmetleri bilgi işlem müdürlüğü tarafından sağlanmaktadır.

Şirket’in bilgi teknolojileri sistemleri ve bilgi işlem merkezi Ankara genel merkezde bulunmaktadır. Ankara’daki bilgi işlem ekibi tarafından hem merkez ofis ve hem de tüm enerji santrallerindeki sistemlere destek sağlanmaktadır.

23 Şubat 2024

Bilgi işlem ekibi, şirket çalışanlarının bilgi teknolojilerine ilişkin ihtiyaçlarına dijital ortamda bilgi teknolojileri desteği sağlamaktadır. Enerji santrallerinden okunan santral verileri ile merkez arasındaki bağlantılar IPSEC VPN protokolü üzerinden güvenli bir şekilde sağlanmaktadır.

Şirket’in bilgi teknolojileri sistemleri LOGO ve eBA yazılımlarına dayanmaktadır. Şirket bilgi güvenliği konularında ISO 27001 belgesine sahiptir.

Şirket bir taraftan bilgi güvenliği sistemleri ve yazılımları kullanırken bir yandan da bilgi teknolojileri sistemlerini daha da güçlendirmekte ve siber güvenlik önlemlerini artırmaktadır. Temel riskler; veri güvenliği ve enerji üretiminin kesintiye uğraması halleridir. Riskler göz önünde bulundurularak bilgi sistemlerinin güvenliği ile ilgili olarak alınan tedbirler aşağıda belirtilmektedir:

Domain – Domain yapısı ile kullanıcılar kendi başlarına istedikleri programları ve lisanssız programları kuramamaktadır. Aynı zamanda Cmd, Powershell gibi sistem dosyalarında değişiklik yapabilen programların erişimi kapatılmıştır.

Antivirüs – Şirket'in sistemi, Cloud üzerinde çalışan Antivirüs programı ile bilgisayarlara bulaşabilen virüs veya tehdit içeren dosyaları tespit edebilmekte ve silmektedir. Crack'li programların kurulumuna da izin vermemektedir. Aynı zamanda sahte veya virüslü sitelere erişimi engellemektedir. USB kuralları ile sadece BIM tarafından belirlenen USB veya taşınabilir hard diskler ile şirket içi ve dışı bilgisayarlardan veri alışverişi yapılabilmektedir. Şirket bilgisayarlarına tanımlı olmayan USB veya hard disklere erişim kesilmiştir. Böylelikle virüslü veya tehdit içeren bir dosya olduğunda bu dosya bilgisayara bulaşamayacaktır.

EDR – Şirket'in son kullanıcıları, sunucuları anlık izleyebildiği, olası tehditleri araştırıp müdahale edebildiği, gizli saldırganları ortaya çıkardığı bir sistemdir. Sürekli kontrolleri Şirket tarafından sağlanmaktadır.

Bitlocker (Eset Full Disk Encryption) – Bu sistemler sayesinde Şirket bilgisayarlarının diskleri şifrelenmektedir. Olası kayıp, çalıntı veya arızalanma durumunda kötü niyetli kişilerin eline geçtiğinde Şirket verilerine erişmesi engellenmiştir.

SIEM (Security Information and Event Management) – Şirket'in kritik olarak gördüğü cihazların üzerinde gerçek zamanlı neler olduğuna dair bütünsel bir görünüm sağlar. Güvenlik tehditlerine karşı önlem alabilmeyi sağlamaktadır. Bu sistem aynı zamanda gelişmiş tehdit algılama, bildirim, uyarı ve otomatik aksiyon alabilme özelliği ile güvenlik açısından, Şirket'in hızlı aksiyon alabilmesini ve güvenliği sağlamaktadır. Ayrıca alınana Loglar zaman damgası ile her gün imzalı olarak 2 sene süre zarfında saklanmaktadır.

SOAR – Şirket'in, SIEM üzerinde bulunan teknoloji ile farklı kaynaklardan gönderilen güvenlik verilerinin toplanarak düzenlenmesini ve otomasyonunu sağlamak için kullandığı sistemdir. Şirket bu sistem sayesinde olası saldırı durumunda otomatik aksiyon alabilmektedir.

Firewall – Firewall cihazı ile Şirket'in interneti güvenli bir şekilde sağlanmaktadır. Oluşturulan kurallar ve güvenlik sıkılaştırmaları sayesinde olası web sayfası güvenliği, dış internetten iç internete yapılan DDOS benzeri saldırıların önüne geçilmiştir. Aynı zamanda ülke bazlı kısıtlamalar ve Trusted Host (güvenilir ip adresleri) ile firewall'a dışarıdan olası erişim engellenmiştir.

Switch – Tüm ağda yönetilebilir Switch, Firewall ve Access Point cihazları ile Şirket içinde VLAN yapısı oluşturularak olası saldırı veya kesinti durumunda farklı VLAN'da olan cihazlar etkilenmeyecek ve erişim engellenecektir.

Safetica DLP – Şirket bilgisayarlarını kullanan kullanıcıların şirket verilerini her kanaldan yanlışlıkla ya da bilerek dışarıya sızdırılmasını önlemek amacıyla kullanılan sistemdir. Aynı zamanda gün içinde ne tarz çalışmaların yapıldığı da kontrol edilmektedir.

23 Şubat 2024

Şirket içi parola politikası – Sıkılaştırma tedbirleri kapsamında aldığımız önlem parola politikasıdır. Son kullanıcı tarafı ve sistem yönetimi tarafı için uygun politika oluşturulmuştur.

Microsoft authenticator – Bu uygulama sayesinde Şirket e-posta adresleri kurulumu veya şifre denemesi olduğunda uygulamanın ürettiği key ile giriş yapılabilir. Şifresi bilinse, çalınsa dahi personelin mailine kod girilmeden e-postalara ulaşılabilir.

Forti Authenticator – Şirket'in, SSL VPN bağlantıları için kullandığı program sayesinde bağlantı sağlanan hesabın şifresi çalınsa veya kaybolursa dahi programda üretilen şifre girilmediği sürece Şirket

ağına dahil olamayacak ve içeri sızılamayacaktır.

Zabbix – C ve PHP tabanlı, uç düğümlerdeki ağ kullanımı, servisler, sunucular, sanal makineler, web uygulamaları, firewall gibi farklı ortamlarda inceleme imkanı sağlar.

Veeam Backup Yazılımı – Şirketin tüm sunucularının ve masaüstü bilgisayarları ile laptoplarının, Veeam programı ile yedekleri her gün alınmaktadır, Veeam, sanal ortamlar için felaket kurtarma, back-up ve sanallaştırma yönetimi yazılımları geliştiren bir bilgi teknolojisi şirkettir. Öncelikli amacı sanallaştırma altyapısına sahip olan şirketlerin sanal ortamlarını en yüksek verim ve en az riskle kullanmalarını sağlamaktır. Sanal bir ortamın ihtiyaç duyabileceği replikasyon, raporlama, izleme ve yedekleme gibi tümleşik yönetim araçlarıdır.

DELL EMC Data Domain – Data Domain yedeklenecek veriyi tampon bir disk alanına yazmaksızın doğrudan ister kaynaktan ister hedefte tekilleştirebilmektedir ve üzerinde yaratılacak tüm cihazların (CIFS, NFS, VTL ve üretici özel protokol) hem kendi içinde hem de birbiri arasında global tekilleştirmesini sağlamaktadır. Böylece minimum kapasiteye maksimum veri yedeklenebilmektedir. Güçlü kaynaktan tekilleştirme algoritması ile hattı minimum kullanarak iş kritik ortamlara etkisi olmadan çok yüksek yedekleme ve geri dönüş zamanlarına ulaşabilmektedir. Geriye dönük yedeklenmiş ve saklanmakta olan tüm verilerin düzenli olarak blok kontrolünü, kullanılabilecek yedekleme protokolüyle ilişkili cihaz tiplerinin hepsi üzerinde gerçekleştirir ve bozuk blokları otomatik olarak tespit ederek, dışarıdan müdahale olmaksızın otomatik olarak düzeltebilmektedir. Böylelikle yedeklenen verilerin güvenliği en üst seviyelere çıkmış olmaktadır.

7.5. İhraççının rekabet konumuna ilişkin olarak yaptığı açıklamaların dayanağı:

İhraççı'nın 7.2.1'de yer alan açıklamalarının kaynağı PwC Yönetim Danışmanlığı A.Ş. tarafından hazırlanan ve www.pwc.com.tr/turkiye-elektrik-piyasasina-genel-bakis adresinden ulaşılabilecek Türkiye Elektrik Piyasasına Genel Bakış raporudur.

7.6. Personelin ihraççıya fon sağlamasını mümkün kılan her türlü anlaşma hakkında bilgi:

Yoktur.

7.7. Son 12 ayda finansal durumu önemli ölçüde etkilemiş veya etkileyebilecek, ise ara verme haline ilişkin bilgiler:

Yoktur.

[Handwritten signature]

23 Şubat 2024

[Handwritten signature]
Türkiye Sanayi Kalkınma Bankası A.Ş.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.

8. GRUP HAKKINDA BİLGİLER

8.1. İhraççının dâhil olduğu grup hakkında özet bilgi, grup şirketlerinin faaliyet konuları, ihraççıyla olan ilişkileri ve ihraççının grup içindeki yeri:

Şirket, Yamantürk Ailesi'nin sahip olduğu GÜRİŞ Grubu'na dahildir. GÜRİŞ Grubu'nun temeli 1958 yılında elektrik yüksek mühendisi İdris Yamantürk tarafından GÜRİŞ Kolektif Şirketi'nin kurulmasıyla atılmıştır. GÜRİŞ Grubu, 1975 yılında holding yapısına dönüşmüş olup; sanayi, enerji, turizm, madencilik gibi alanlardaki faaliyetlerini geliştirerek iş modelini çeşitlendirmiştir. Bugün 30'dan fazla iştirak ve 6.000'den fazla çalışanı ile inşaat, vasıflı çelik, enerji, otomotiv, madencilik, turizm ve ithalat/ihracat gibi sektörlerde faaliyet gösteren gruplardan biridir. GÜRİŞ Grubu'nun merkezi Ankara'dadır.

İhraççı, 1980 yılında MOGAN Makine Sanayi A.Ş. olarak kurulmuş olup, ünvanı 1997 yılında MOGAN Yatırım Holding A.Ş. olarak tadil edilmiştir. 2010 yılına doğru, GÜRİŞ Grubu bünyesindeki enerji yatırımlarının adet ve kaynak bazında çeşitlenmesi ve GÜRİŞ Grubu'nun enerji sektöründe daha da büyüme hedeflerinin olması sebebiyle mevcut ve ileriki dönemde kurulacak olan enerji üretim şirketlerini İhraççı bünyesinde toplama fikri ortaya çıkmıştır. 2011 yılının sonunda, MOGAN Yatırım Holding A.Ş. bu amaç için tayin edilmiş ve şirket ünvanı MOGAN Enerji Yatırım Holding A.Ş. olarak tadil edilmiştir. Bu tarihten itibaren GÜRİŞ Grubu bünyesindeki enerji üretim şirketlerinin büyük çoğunluğunda ana pay sahibi İhraççı olacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Bu şekilde bağlı ortaklıkların her türlü faaliyeti İhraççı tarafından yönetilmektedir. İşbu İzahname tarihi itibarıyla İhraççı'nın bağlı ortaklıklarının sahip olduğu enerji portföyünde toplamda 21 adet ve toplam 1.025,52 MW kurulu gücünde enerji üretim santrali bulunmaktadır.

Gürış Grubu'nun sahip olduğu enerji portföyünün tamamına bakıldığında 1.132,35 MW toplam kurulu güce sahip 27 adet santral (12 adet RES, 8 adet JES, 6 adet HES, 1 adet GES) bulunduğu görülmektedir. Portföy dahilindeki güneş enerjisi santrali (Ukrayna (1 MW)) ve rüzgâr enerjisi santrallerinden ikisi yurtdışında bulunmaktadır (Ukrayna (32,4 MW), Kosova (32,4 MW)).

Gürış Grubu şirketleri içerisinde öne çıkanlar hakkında özet bilgiler aşağıda yatırımcıların dikkatine sunulmaktadır:

GÜRİŞ İnşaat

GÜRİŞ İnşaat, Şirket sermayesinin %12'sine sahiptir. GÜRİŞ İnşaat, 1958 yılında Ankara'da kurulmuş olup yurt içi ve yurt dışında anahtar teslim inşaat ve mühendislik hizmetleri vermektedir. Faaliyet alanı içerisinde otoyol, karayolu, köprü, viyadük, demiryolu, tünel, metro, liman, havaalanı gibi ulaştırma projeleri inşaatı; barajlar, modern sulama sistemleri, bölgesel ve kentsel su ve pis su taşıma sistemleri ve arıtma tesisleri, su nakil hatları, taşkın koruma sistemleri gibi su yapıları inşaatı; sanayi tesisleri, petrol ve doğal gaz boru hatları, rafineri gibi endüstriyel yapılar; otel, hastane, okul, ofis binaları, prestijli yapılar, iş merkezleri, lüks konut, villa ve rezidanslar, toplu konut gibi üstyapı projeleri inşaatı; termik, hidroelektrik, jeotermal, rüzgâr gibi enerji santralleri yapımı bulunmaktadır.

Satın alma yoluyla Şirket bünyesine dahil edilen HES'ler hariç, Şirket bünyesinde faaliyette olan tüm diğer santrallerin inşaat ve montaj işleri GÜRİŞ İnşaat tarafından yapılmaktadır.

Ayrıca hem sahip olduğu büyük ölçekli araç ve gayrimenkul portföyü hem de personel kapasitesinden dolayı GÜRİŞ İnşaat diğer GÜRİŞ Grubu şirketlerine araç, ekipman, iş makinesi, bina kiralama ve teknik ve idari personel destekli danışmanlık hizmetleri vermektedir.

Asil Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Asil Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş., otomotiv, otomotiv yan sanayii ve makina imalat sanayinde ihtiyaç duyulan alaşım, alaşımsız ve yüksek alaşımlı, sıcak haddelenmiş, her türlü tamamlama işlemleri yapılmış ve ısıtılmış işlem görmüş, kaliteli çelik üretimi yapmak üzere kurulmuştur.

Türkiye Sosyal Kalkınma Bankası A.Ş.

İSİTİMİ MİKRO İZLEMLER A.Ş.

Döktaş Dökümcülük Ticaret ve Sanayi A.Ş.

Döktaş Dökümcülük Ticaret ve Sanayi A.Ş., 1973 yılında Bursa ili, Orhangazi ilçesinde kurulmuştur. Ana faaliyet konusu otomotiv, ağır ticari araçlar, tarım, inşaat ve maden ve makine imalatı sektörleri için pik, sfero ve alüminyum döküm ve jant imalatı ve ticaretidir. Döktaş Dökümcülük Ticaret ve Sanayi A.Ş., üretim ve ticari faaliyetlerini Bursa - Orhangazi ile 1999 yılında Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde satın alınan alüminyum döküm imalatı tesislerinde sürdürmektedir. Döktaş Dökümcülük Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin, payları BİST'te işlem görmektedir.

Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.

Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş. ağırlıklı olarak otomotiv, havacılık ve maden sanayii sektörlerine yönelik faaliyet gösteren entegre çelik dövme ve ısıtma işleme fabrikasına sahiptir. Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.'nin payları BİST'te işlem görmektedir.

Omtaş Otomotiv Trans. Aksamı San. ve Ticaret A.Ş.

Omtaş Otomotiv Trans. Aksamı San. ve Ticaret A.Ş. otomotiv, endüstriyel makineler ve tarım makina sanayii için çelik dövme parçaları üretimi alanlarında faaliyet göstermektedir.

Güriş İş Makinaları Endüstri A.Ş.

Güriş İş Makinaları Endüstri A.Ş., iş ve inşaat ekipmanları ve beton santrali imalatı ve pazarlaması konularında faaliyet göstermektedir.

Mirage Park Otelcilik A.Ş.

Mirage Park Otelcilik A.Ş. 2017 yılında mülkiyeti GÜRİŞ İnşaat'a ait olan 1.308 yatak kapasiteli Mirage Park otelin işletmesi amacıyla kurulmuştur. Mirage Park 12 ay boyunca her şey dahil konsepti ile hizmet vermektedir. Mirage Park faaliyet alanları; iç ve dış turizm seyahat, nakliye işletmeciliği, acentalığı, rehberliği, karşılıklı değişim yoluyla seyahat düzenleme, otel, motel, tatil köyü ve kamp yerleri gibi turistik tesisleri inşa etme ve işletme faaliyetleridir.

Santral Madencilik A.Ş.

Santral Madencilik A.Ş. her türlü maden işletmeciliği, endüstrisi ve ticareti yapmak amacı ile 15 Aralık 2011 tarihinde kurulmuştur.

8.2. İhraççının doğrudan veya dolaylı önemli bağlı ortaklıklarının dökümü: 23 Şubat 2024

Şirket'in bağlı ortaklıklarına ilişkin 30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla bilgiler aşağıda temin edilmiştir:

Ticaret Unvanı	Kurulduğu Ülke ve Merkez	Faaliyet Konusu	İştirak Payı ve Sahip Olunan Oy Hakkı (%)	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Taahhüdü (TL)	Yedekleri (TL)	30 Eylül 2023 Tarihi itibarıyla Net Dönem Karı/(Zararı) (TL)
Belen Elektrik Üretim A.Ş.	Türkiye	Elektrik Enerjisi Üretimi	85,00-85,00	7.000.000	0	0	41.397.912
Gürmat Elektrik Üretim A.Ş.		Elektrik Enerjisi Üretimi	90,00-90,00	480.500.000	0	0	339.785.814
Olgu Enerji Yatırım Üretim ve Tic. A.Ş.		Elektrik Enerjisi Üretimi	85,00-85,00	276.000.000	0	0	(89.170.541)

Eolos Rüzgar Enerjisi Üretim A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	85,00-85,00	117.000.000	0	0	(20.490.905)
Derne Temiz Enerji Üretim A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	80,00-80,00	371.000.000	0	0	73.823.647
Pokut Elektrik Üretim A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	80,00-80,00	60.000.000	0	0	(16.476.721)
Ulu Yenilenebilir Enerji Üretim A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	80,00-80,00	155.500.000	0	0	95.327.204
Çermikler Elektrik Üretim A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	80,00-80,00	92.500.000	0	0	21.734.372
Espiye Elektrik Üretim A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	80,00-80,00	26.000.000	0	0	18.904.864
Ayvacık Elektrik Üretim A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	80,00-80,00	40.500.000	0	0	(43.627.511)
İzdem Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	75,00-75,00	55.000.000	0	0	135.722.632
Gimak Enerji Üretim Ltd Şti	Elektrik Enerjisi Üretimi	85,00-85,00	75.000.000	0	0	6.570.009

Handwritten signature

23 Şubat 2024

Handwritten signature

Handwritten signature
İSİTİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

9. MADDİ VE MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HAKKINDA BİLGİLER

9.1. Maddi duran varlıklar hakkında bilgiler:

9.1.1. İzahnamede yer alması gereken son finansal tablo tarihi itibarıyla ihraççının finansal kiralama yolu ile edinilmiş bulunanlar dahil olmak üzere sahip olduğu ve yönetim kurulu kararı uyarınca ihraççı tarafından edinilmesi planlanan önemli maddi duran varlıklara ilişkin bilgi:

Şirket'in önemli maddi duran varlıklarını rüzgâr, jeotermal ve hidroelektrik üretim santralleri tesis ve ekipmanları oluşturmaktadır.

Aşağıdaki tabloda, ilgili dönemler itibarıyla Şirket ve bağlı ortaklıklarının sabit kıymetlerinin dökümü yer almaktadır:

Net Defter Değeri (bin TL)	31 Aralık			30 Eylül
	2020	2021	2022	2023
Maliyet				
Arazi ve arsalar	295.024.590	557.960.327	611.990.985	611.975.585
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5.748.691.589	10.743.946.309	12.837.117.186	12.837.151.886
Binalar	1.450.509.763	3.219.715.829	3.737.293.901	3.737.293.901
Özel maliyetler	0	34.209	34.209	34.209
Makine, tesis ve cihazlar	16.609.399.107	31.238.905.444	41.508.530.399	41.517.025.787
Taşıt araçları	2.314.106	2.319.918	4.132.377	11.218.795
Döşeme ve demirbaşlar	1.432.195	1.752.289	3.219.274	4.673.906
Kullanım hakkı varlıkları	28.600.137	28.600.137	28.600.137	28.600.137
Yapılmakta olan yatırımlar	482.212.722	623.764.367	1.073.586	477.919
Toplam maliyet	24.618.184.209	46.416.998.829	58.731.992.054	58.748.452.125
Birikmiş amortisman				
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	717.502.257	968.959.882	1.319.990.159	1.612.686.486
Binalar	54.396.873	105.163.212	176.414.360	236.505.760
Özel maliyetler	0	34.209	34.209	34.209
Makine, tesis ve cihazlar	2.142.427.299	3.113.134.769	4.825.118.106	6.527.115.084
Taşıt araçları	1.220.004	1.593.002	2.272.446	3.360.476
Döşeme ve demirbaşlar	778.429	1.090.988	1.391.864	1.779.986
Kullanım hakkı varlıkları	1.430.006	2.145.009	2.860.012	3.396.264
Toplam birikmiş amortisman	2.917.754.868	4.192.121.071	6.328.081.156	8.384.878.265
Net defter değeri				
Arazi ve arsalar	295.024.590	557.960.327	611.990.985	611.975.585
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5.031.189.332	9.774.986.427	11.517.127.027	11.224.465.400
Binalar	1.396.112.890	3.114.552.617	3.560.879.541	3.500.788.141
Özel maliyetler	0	0	0	0
Makine, tesis ve cihazlar	14.466.971.808	28.125.770.675	36.683.412.293	34.989.910.703
Taşıt araçları	1.094.102	726.916	1.859.931	7.858.319
Döşeme ve demirbaşlar	653.766	661.301	1.827.410	2.893.920
Kullanım hakkı varlıkları	27.170.131	26.455.128	25.740.125	25.203.873
Yapılmakta olan yatırımlar	482.212.722	623.764.367	1.073.586	477.919
Net defter değeri	21.700.429.341	42.224.877.758	52.403.910.898	50.363.573.860

Taşınmazlar

23 Şubat 2024

Belen RES, Zeliha RES, Fatma RES, Seyit Onbaşı RES, Efe I JES, Efe II JES, Efe III JES, Efe IV JES, Efe VI JES, Efe VII JES, Efe VIII JES ve Arpa HES'te kamulaştırma işleri tamamlanmış olup diğer tesislerde ise kamulaştırma işlemleri devam etmektedir.

Santrallerin kurulu olduğu arazilerin mülkiyet durumunun hukuki dayanakları aşağıdaki tablo ile gösterilmektedir:

177

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.

23 Şubat 2024

Üretim Şirketi	Santral	Şirket Arazisi (m²)	Şahıs (Tesisler Bölgesi) (m²)	Devletin Tasarrufu Altındaki (30. Madde) (Tesisler Bölgesi) (İrtifak Hakkı) (m²)	Devletin Tasarrufu Altındaki (30. Madde) (Tesisler Bölgesi) (Kiralama) (m²)	Maliye (Tesisler Bölgesi) (Kiralama) (m²)	Maliye (Tesisler Bölgesi) (İrtifak Hakkı) (m²)	Mera vasfı değişikliği ile Maliye Taşınmazına dönüşen taşınmazlar (Tesisler Bölgesi) (m²)	Orman Arazisi (Tesisler Bölgesi) (m²)	Toplam Proje Arazisi (m²)
RÜZGÂR PROJELERİ										
Belen Elektrik	Belen RES	-	-	-	-	-	-	-	282.272,35	282.272,35
Eolos Rüzgar	Şenköy RES	-	128.830,27	28.590,41	-	-	-	-	74.165,75	231.586,43
Olgu Enerji	Albay Çiğiltepe RES	55.220,46	66.234,48	4.076,58	-	55.518,02	373,12	7.593,75	1.123.270,99	1.312.287,40
Derne Enerji	Kaniye RES	3.633,00	230.785,94	13.370,57	-	1.684,74	11.086,25	38.413,05	49.894,06	348.867,61
	Zeliha RES	-	-	-	-	-	30.386,32	-	211.213,02	241.599,34
	Fatma RES	-	-	-	-	-	-	-	600.913,00	600.913,00
İzdem Enerji	Kocatepe RES	37.038,31	4.451,25	312.300,39	364.655,38	1.359,91	-	17.529,69	4.855,28	742.190,21
Ayvacık Elektrik	Seyit Onbaşı RES	-	4.126,03	-	-	-	-	-	65.647,71	69.773,74
Ulu Enerji	Ulu RES	3.633,00	-	-	-	-	-	265.694,86	458.808,99	728.136,85
JEOTERMAL PROJELERİ										
Gürmat Elektrik	Galip Hoca JES	1.183.716,601	-	-	-	-	-	-	-	1.183.716,60
	Efe I JES		-	-	-	-	-	-		
	Efe II JES		-	-	-	-	-	-		
	Efe III JES		-	-	-	-	-	-		
	Efe IV JES		-	-	-	-	-	-		
	Efe VI JES		-	-	-	-	-	-		
	Efe VII JES		-	-	-	-	-	-		
	Efe VIII JES		-	-	-	-	-	-		
HİDROELEKTRİK PROJELERİ										
Pokut Elektrik	Arpa HES	-	-	-	-	-	-	-	394.406,94	394.406,94
Espiye Elektrik	Akköy-Espiye HES	-	42.561,61	4.480,98	-	-	19.417,40	-	-	66.459,99

23 Subat 2024

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

ŞEHİR MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Çermikler Elektrik	Çermikler HES	-	2.437.307,08	-	-	46.696,84	46.465,47	1.721.596,65	-	4.252.066,04
Gimik Enerji	Çeşmebaşı HES	147.077,13	101.184,43	1.540,00	-	-	844.545,15	-	5.572,68	1.099.919,39
Toplam		1.430.318,50	3.015.481,09	364.358,93	364.655,38	105.259,51	952.273,71	2.050.828,00	3.271.020,77	11.554.195,89

Edinilmesi Planlanan Maddi Duran Varlıklara İlişkin Bilgiler

Şirket tarafından edinilmesi planlanan önemli maddi duran varlık yoktur.

Finansal ya da Faaliyet Kiralaması Yoluyla Edinilen Maddi Duran Varlıklara İlişkin Bilgiler

Şirket tarafından finansal ya da faaliyet kiralaması yoluyla edinilen maddi duran varlık yoktur.

9.1.2. İhraççının maddi duran varlıklarının kullanımını etkileyecek çevre ile ilgili tüm hususlar hakkında bilgi:

Çevre, Sağlık ve Güvenliğe İlişkin Hususlar

Türkiye’de çevreyle ilgili konular hakkındaki temel düzenlemeler Çevre Kanunu ve Çevre Kanunu kapsamında yayımlanan ÇED Yönetmeliği ve Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği gibi bir dizi yönetmelikten oluşmaktadır. Çevre Kanunu, çevrenin korunmasına ilişkin şartların genel çerçevesini ve bu şartlara uyulmamasının sonuçlarını düzenlemektedir. ÇED Yönetmeliği ise, ÇED çalışmalarının türlerini (ÇED raporu veya proje açıklama raporu) ve içeriklerini (bir ÇED sürecinde uygulanan idari ve teknik ilke ve prosedürleri) düzenlemektedir. Çevresel etki değerlendirme şartlarına tabi olan tesisler, ÇED Yönetmeliği’nde sayılmaktadır. Şirket’in tüm santralleri ÇED Yönetmeliği’ne uygundur. Şirket’in işletmedeki tüm santralleri için alınmış (i) “ÇED Olumlu”, (ii) “ÇED Gerekli Değildir” veya (iii) “ÇED Kapsam Dışı” kararları bulunmaktadır.

Şirket’in rüzgâr ve hidroelektrik santrallerinde, hava kirliliği, çevresel gürültü, atıksu deşarjı ve derin deniz su deşarjı gibi konuları düzenleyen Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamına giren herhangi bir faaliyet yürütülmektedir. Bu nedenle bu tip santraller Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği uyarınca gerekli izin ve lisanslara tabi değildir.

Atık Yönetimi Yönetmeliği gereğince tüm Santraller Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın Çevre Online sistemine kayıtlıdır. Her yıl düzenli olarak Santraller’de geçici olarak depoladığı ve izinli bertaraf firmalarına teslim ettiği atıkları Çevre Online sistemine beyan etmektedir.

Atık Yönetimi Yönetmeliği uyarınca atık üreten tesisler, üretilen atık ve atığın önlenmesi ve azaltılması konusunda atık yönetim planı hazırlamak ve il müdürlüklerinden onay almak zorundadır. İşbu İzahname tarihi itibarıyla tüm RES, JES ve HES projelerinin endüstriyel atık yönetim planları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine onaylatılarak ilgili prosedürler devreye alınmıştır.

Projeler kapsamında yatırım kararı öncesi kreditorlerin danışmanları tarafından tüm projelerde çevresel ve sosyal durum tespit raporları düzenlenmiştir. Bu raporlar kapsamında hiçbir santral projesi yüksek risk grubuna dahil edilmemiştir. Bu incelemelerde kuş göç yollarına santrallerin etkileri incelenmiş, korunan alanlar incelenmiş, sit alanları incelenmiş, paydaş görüşmeleri gerçekleştirilmiş, ekosistem endemik tür incelemeleri gerçekleştirilmiştir. İnşaat ve işletme döneminde olabilecek tüm riskler incelenmiş ve irdelenmiştir. Hiçbir projede majör bir risk değerlendirmesi tespit edilmemiştir.

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından gerekli görülen santrallerinde kuş ve varansa gözlemlleme, karkas tarama gibi ornitoloji konularına ilişkin çalışmalar mevzuatlar çerçevesinde rutin olarak devam etmektedir. Ayrıca RES projelerinde güncel durumda flora fauna izleme çalışmaları ÇED süreci kapsamında gerçekleştirilmiştir. Güncel durumda santrallerin genel durumuna etki edecek

çevresel majör bir risk bulunmamaktadır. İşletme döneminde ekosistem ile santrallerin ilişkilerindeki birlikte izlenmekte, gözlemlenmektedir. İzleme ve gözlem çalışmalarına ilişkin sunulan raporlar Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yılda iki kez kontrol edilmektedir. İnceleme süreçleri sonucunda gözlem çalışmaları sonlandırılana dek çalışmalar devam edecektir.

Tüm santrallerde bugüne dek peyzaj ve rehabilitasyon çalışmaları yürütülmüştür. Yeni projeler işletmeye alındıkça da devam etmektedir. Şirket, çevreye duyarlı bir şekilde faaliyet göstermeyi ve sürdürülebilir kalkınma için sosyal sorumluluklarının farkındalığını da geliştirmeyi amaçlamaktadır. Karasal ekosistemleri korumak, iyileştirmek ve sürdürülebilir kullanımını desteklemek, çölleşme ile mücadele etmek için Şirket 2022 yılında 28.801 adet fidan dikimi gerçekleştirmiş olup fidan dikimi projeleri geliştirmeye de devam etmektedir.

9.1.3. Maddi duran varlıklar üzerinde yer alan kısıtlamalar, aynı haklar ve ipotek tutarları hakkında bilgi:

Maddi Duran Varlıklar Üzerindeki Kısıtlamalar, Aynı Haklar, İpotekler Hakkında Bilgi

30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla Şirket ve bağlı ortaklıklarının aktifinde yer alan maddi duran varlık kısıtlamalarına ilişkin bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir. Maddi duran varlıklar kısıtlamalarında, son bilanço tarihinden sonra herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Maddi Duran Varlık Cinsi	Kısıtlamanın/ Aynı Hakkın Türü	Kimin Lehine Verildiği	Nedeni	Veriliş Tarihi	Orijinal Para Birimi	Tutarı
Galip Hoca JES, Efeler JES, Efe 6 JES, Efe 7 JES, Efe 8 JES	İpotek	İş Bankası	Finansal Borçlanma	2015, 2019	ABD Doları	1.900.000.000,00
Galip Hoca JES, Efeler JES, Efe 6 JES, Efe 7 JES, Efe 8 JES	Ticari İşletme Rehni	İş Bankası	Finansal Borçlanma (Tadil)	2019	TL	14.200.000.000,00
Galip Hoca JES, Efeler JES, Efe 6 JES, Efe 7 JES, Efe 8 JES	Taşınır Rehni	İş Bankası	Finansal Borçlanma	2019, 2020, 2021	ABD Doları	1.460.400.000,00
Gürmat Elektrik Arsa	Kamu Haczi*	Vergi Dairesi	Vergi Borcu	2022,2023	TL	280.896.871,72
Kaniye RES, Fatma RES, Zeliha RES	Taşınır Rehni	Ziraat Bankası	Finansal Borçlanma	2017	Euro	450.000.000,00
Derne Enerji Arsa	Kamu Haczi*	Vergi Dairesi	Vergi Borcu	2022,2023	TL	65.316.981,65
Belen RES	Taşınır Rehni	Aktifbank	Finansal Borçlanma	2021	ABD Doları	28.000.000,00
Belen RES	Taşınır Rehni	Aktifbank	Finansal Borçlanma	2023	ABD Doları	32.000.000,00
Şenköy RES	Taşınır Rehni	TSKB	Finansal Borçlanma	2021	ABD Doları	37.200.000,00
Albay Çiğiltepe RES	Taşınır Rehni	HSBC	Finansal Borçlanma	2023	Euro	200.000.000,00

Olgu Enerji Arsa	Kamu Haczi*	Vergi Dairesi	Vergi Borcu	2022,2023	TL	71.412.907,58
Arpa HES	Ticari İşletme Rehni	Burgan Bank	Finansal Borçlanma	2015	TL	176.000.000,00
Çermikler HES	Taşınır Rehni	Garanti BBVA	Finansal Borçlanma	2022	ABD Doları	8.400.000,00
MOGAN Enerji Arsa	Kamu Haczi*	Vergi Dairesi	Vergi Borcu	2022,2023	TL	18.555.232,84
Espiye HES	Ticari İşletme Rehni	Burgan Bank	Finansal Borçlanma	2016	TL	135.000.000,00
Seyit Onbaşı RES	Taşınır Rehni	Pashabank	Finansal Borçlanma	2018	ABD Doları	12.500.000,00
Kocatepe RES	Taşınır Rehni	T. Finans Katılım Bankası	Finansal Borçlanma	2021	Euro	121.850.000,00
MOGAN Enerji Araç	Kamu Haczi*	Vergi Dairesi	Vergi Borcu	2021,2022,2023	TL	31.972.306,32
Ulu RES	Taşınır Rehni	TKYB	Finansal Borçlanma	2023	ABD Doları	225.000.000,00

(*) Mogan Enerji'nin sahip olduğu çeşitli araçlar ve buna ek olarak Mogan Enerji, Olgu Enerji ve Gürmat Elektrik mülkiyetinde bulunan kimi arsalar üzerinde bulunan kamu hacizleri vadesinde ödenmeyen ve yeniden yapılandırılan vergi borçlarından kaynaklanmaktadır. Bu kısıtlar kapsamındaki vergi borçları taksitlendirilmiş olup bahse konu kısıtlamalar taksitlendirme işlemi yapılmadan önceki dönemde testis edilmiştir.

Yukarıdaki tabloda belirtilen maddi duran varlıklar üzerindeki kısıtlara ilaveten finansal tabloların 18 nolu dipnotunda ve işbu İzahname'nin "Önemli Sözleşmeler" başlıklı 22. bölümünde detaylandırılan; proje bazlı olarak uzun vadeli finansman temini kapsamında Gürmat Elektrik, Derne Enerji, Belen Elektrik, Pokut Elektrik, Gimak Enerji, Çermikler Elektrik, Espiye Elektrik, Ayvacık Elektrik, Olgu Enerji, İzdem Enerji ve Ulu Enerji isimli bağlı ortaklıklarda, hisse rehni, ticari işletme rehni, hesap rehni ve alacakların temlik sözleşmeleri kapsamında ilgili kreditor bankalara ilave teminatlar verilmiştir.

9.1.4. Maddi duran varlıkların rayiç/gerçeğe uygun değerinin bilinmesi halinde rayiç değer ve dayandığı değer tespit raporu hakkında bilgi:

Şirket tarafından sahip olunan tüm elektrik üretim santralleri 31 Aralık 2022'de yeniden değerlemeye tabi tutulmuştur. Yeniden değerlendirme çalışması, TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından yapılmıştır. Yapılan söz konusu çalışma neticesinde 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sahip olunan tüm elektrik üretim santrallerinin hesaplanan tesis değeri 45.293.134.626 TL'dir.

23 Subat 2024

Değerleme sürecinde, maliyet yaklaşımı kullanılarak yeniden üretim maliyeti yöntemiyle değerlendirme yapılmıştır. Bu yöntemde, defter giriş değerleri elde edilebilen varlıklar için ilgili defter değerleri kullanılmıştır. Aynı zamanda, döviz üzerinden satılan varlıklar için değerlendirmeler, satış yapıldığı tarihten bir gün önce saat 15:30'da açıklanan TCMB döviz alış/satış kuru ve U.S. Bureau of Labor Statistics üretici fiyat endeksi verileri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu hesaplamalar sonucunda, varlıkların bugünkü satış değeri elde edilmiştir. Bu değer, nakliye, montaj, devreye alma gibi direkt edinim maliyetlerini de içermektedir. Ancak, bu hesaplama sürecinde kur farkı, enflasyon farkı, faiz gideri ve genel yönetim gideri gibi ek unsurlar dikkate alınmamıştır.

Şirket'in tüm elektrik üretim santrallerinin 31 Aralık 2022 itibarıyla yeniden değerlendirilmesi, maliyet yaklaşımının yeniden üretim maliyeti yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır. Değerleme sonucunda, varlıkların defter değeri ve ertelenmiş vergi etkisi dikkate alınmadan oluşan değer artışı belirlenmiştir.

Maddi Duran Varlıkların Rayiç Değeri Hakkında Bilgi

Aşağıdaki tabloda bulunan maddi duran varlıklar kiraya verilmemiştir veya üçüncü taraflardan kiralanmamıştır.

Maddi Duran Varlık Cinsi	Edinme Tarihi	Ekspertiz Değeri (bin TL)	Ekspertiz Raporu Tarihi ve Nosu	Sınıflandırılması (Yatırım amacı olup olmadığı)	MDV Değerleme Fon Tutarı/Değer Düşüklüğü Tutarı (TL)
259,90MW JES Germencik-İncirliova/AYDIN	2009-2020	24.072.428	2022C320 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	17.206.136.065
64MW Kaniye RES Uzunköprü/EDİRNE, Hayrabolu, Malkara/TEKİRDAĞ	2015	2.225.551	2022A841 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	1.586.859.133
32,919MW Arpa HES Borçka/ARTVİN	2015	716.945	2022A849 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	431.157.715
10MW Seyit Onbaşı RES Ayvacık/ÇANAKKALE	2017	253.404	2022A850 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	144.558.935
120,40MW Ulu RES İnegöl, Keles/BURSA	2020	3.184.715	2022A851 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	1.106.487.921
14,07MW Espiye HES Yağlıdere/GİRESUN	2016	555.044	2022A852 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	363.786.591
25,78MW Çermikler HES Şarkışla/SİVAS	2016	621.515	2022A853 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	398.839.810
25,60MW Zeliha RES Üsküp/KIRKLARELİ	2016	982.191	2022A854 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	2 3 Şubat 2024 626.391.763
48MW Belen RES Belen/HATAY	2009	1.109.678	2022B379 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	814.865.336
36MW Şenköy RES Yayladağı/HATAY	2012	1.268.379	2022B380 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	898.646.937
8,6MW Çeşmebaşı HES Kalecik/ANKARA	2013	374.010	2022B381 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	276.087.524
80MW Fatma RES Menteşe/MUĞLA	2016	2.956.344	2022C321 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	1.962.694.192
200,25 MW Albay Çiğiltepe RES	2012	6.549.084	2022C322	Operasyonel amaçlı	4.698.598.686

Maddi Duran Varlık Cinsi	Edinme Tarihi	Ekspertiz Değeri (bin TL)	Ekspertiz Raporu Tarihi ve Nosu	Sınıflandırılması (Yatırım amaçlı olup olmadığı)	MDV Değerleme Fon Tutarı/Değer Düşüklüğü Tutarı (TL)
Dinar/AFYONKARAHİS AR			31.12.2022		
100MW Kocatepe RES Sandıklı/AFYONKARA HİSAR	2019	2.435.659	2022C417 31.12.2022	Operasyonel amaçlı	1.126.445.397

9.2. Maddi olmayan duran varlıklar hakkında bilgiler:

9.2.1. İhraççı bilgi dokümanında yer alması gereken finansal tablo dönemleri itibarıyla ihraççının sahip olduğu maddi olmayan duran varlıkların kompozisyonu hakkında bilgi:

(TL)	31 Aralık'ta sona eren yıl			30 Eylül'de sona eren 9 aylık dönem
	2020	2021	2022	2023
Maliyet				
Haklar	537.236.698	539.160.726	538.948.759	539.800.934
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	146.194	146.194	146.194	146.194
Toplam maliyet	537.382.892	539.306.920	539.094.953	539.947.128
Birikmiş itfa payı				
Haklar	143.526.700	179.745.889	215.398.852	242.509.812
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	146.194	146.194	146.194	146.194
Toplam birikmiş itfa payı	143.672.894	179.892.083	215.545.046	242.656.006
Net defter değeri				
Haklar	393.709.998	359.414.837	323.549.907	297.291.122
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	0	0	0	0
Net defter değeri	393.709.998	359.414.837	323.549.907	297.291.122

Hakların net defter değeri 295.773.037 TL (31.12.2022: 313.228.269 TL, 31.12.2021: 348.138.733 TL, 31.12.2020: 383.049.198 TL) tutarındaki kısmı Efeler Enerji Santrali için Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü'nden alınan arazi kullanım haklarından oluşmaktadır. Enerji üretim lisanslarının süresi boyunca itfa edilmektedir.

9.2.2. Maddi olmayan duran varlıkların, ihraççının faaliyetleri içerisindeki rolü ve faaliyetlerin maddi olmayan duran varlıklara bağımlılık derecesi hakkında bilgiler:

EPKn ve ilgili diğer mevzuat gereğince santrallerde elektrik üretim faaliyetlerinde bulunabilmek için lisans alınması zorunludur. Piyasada bu kapsamda, kurulu gücü 5MW'tan büyük olan ve yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanarak elektrik üretecek olan santraller için EPDK'dan üretim lisansı alınması zorunlu kılınmıştır. İşbu İzahname tarihi itibarıyla her bir elektrik üretim santrali faaliyetlerini sürdürebilmek için gerekli olan izinlerini ve ruhsatlarını almış durumda ve elektrik üretim sektöründe faaliyet göstermektedir. İlgili şirketlerin elektrik sektöründeki operasyonlarını kesintisiz bir şekilde sürdürebilmesi için, ilgili izinlerin ve ruhsatların geçerliliği devam etmelidir. Elektrik üretim lisansları geçerli olmadan santrallerde elektrik üretimi faaliyetleri gerçekleştirilemez.

9.2.3. İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların bulunması halinde, ihraççı bilgi dokümanında yer alması gereken finansal tablo dönemleri itibarıyla bu varlıklar için yapılan geliştirme harcamalarının detayı hakkında bilgi:

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihli finansal tablolarında maddi olmayan duran varlıklar için işletme içi yaratılan varlıklar bulunmamaktadır.

9.2.4. Maddi olmayan duran varlıkların rayiç/gerçeğe uygun değerinin bilinmesi halinde rayiç değer ve dayandığı değer tespit raporu hakkında bilgi:

Maddi olmayan duran varlıklar konsolide finansal tablolarda elde etme maliyetlerinden birikmiş itfa payları düşüldükten sonraki tutarları ile gösterilmiştir.

9.2.5. Maddi olmayan duran varlıkların kullanımını veya satışını kısıtlayan sözleşmeler veya diğer kısıtlayıcı hükümler hakkında bilgi:

Elektrik enerjisi piyasasının faaliyetlerini düzenleyen lisanslama süreçleri, sektörün istikrarını ve etkin işleyişini sağlamada kritik bir rol üstlenmektedir. Bu lisanslar, genel olarak devredilemez nitelik taşımaktadır. Ancak, bazı istisnai durumlar ve finansal koşullar çerçevesinde lisans devir işlemleri gündeme gelebilmektedir.

Özellikle enerji üretimi lisansı sahipleri için finansal destek sağlayan bankalar veya finansal kuruluşlar, belirli mali şartların gerçekleşmesi durumunda lisans devri talebinde bulunabilmektedir. Bu mali şartlar genellikle kredi sözleşmeleri içerisinde detaylı bir şekilde belirtilir ve lisans devri işlemi bu şartların yerine getirilmesine bağlı olarak gerçekleştirilebilir.

EPDK, lisans devir başvurularını değerlendirirken sektörün düzenli ve istikrarlı işleyişini sağlama amacını taşır. Bu bağlamda, lisansı devralacak olan şirketin, mevcut lisans sahibinin yükümlülüklerini eksiksiz bir şekilde yerine getirmesi gerekmektedir. Eğer devralacak olan şirket, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirtilen tüm sorumlulukları titizlikle yerine getirirse, EPDK tarafından öncekinin hak ve yükümlülüklerini taşıyan yeni bir üretim lisansı verilir. Bu süreç, sektörün istikrarını koruma hedefiyle uyumlu bir şekilde yürütülmektedir.

Bu tür lisans devir işlemleri, lisans devri yasağı kapsamında değerlendirilmemektedir. Bununla birlikte, bir diğer senaryoda, icra takibi sonucu enerji üretim tesisinin satışı söz konusu olduğunda, tesisin yeni sahibi EPDK'ya başvurarak gerekli yükümlülükleri yerine getirirse, öncekinin devamı niteliğinde yeni bir üretim lisansı verilebilir. Bu yaklaşım da lisans devri yasağına tabi olmayan işlemler arasında yer almaktadır.

Sonuç olarak, enerji piyasasının işleyişini etkileyen lisans devri işlemleri, belirli koşulların sağlanması ve EPDK'nın denetim ve onay süreçlerine uyumlu şekilde gerçekleştirilebilmektedir. Bu mekanizmalar, sektörün istikrarını koruma hedefiyle uyumlu olarak, lisans sahiplerine ve sektörün paydaşlarına önemli esneklik sağlamaktadır. Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından EPDK'dan temin edilen elektrik üretim lisanslarının devrine ilişkin kısıtlamalara ilişkin detaylı açıklamalara işbu İzahname'nin 6.1.4 bölümünde yer verilmiştir.

9.2.6. Maddi olmayan duran varlıklar içerisinde şerefiye kaleminin bulunması halinde, ihraççı bilgi dokümanında yer alması gereken finansal tablo dönemleri itibarıyla şerefiye edinimine yol açan işlemler hakkında bilgi:

Satın Alma Tarihi	Edinilen İşletme	Şerefiye Tutarı
17.09.2015	Ulu Yenilenebilir Enerji Üretim A.Ş.	55.959.085
16.08.2017	İzdem Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret A.Ş.	35.042.066
15.03.2017	Ayvacak Elektrik Üretim A.Ş.	26.434.493
		117.435.644

TFRS'ye göre, şerefiyenin tahsis edildiği sınırsız faydalı ömre sahip maddi olmayan duran varlıklar her yıl değer düşüklüğü için test edilir.

Türkiye İsmail Kalkınma Bankası A.Ş.

Müşfin

23 Subat 2024

İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.

10.FAALİYETLERE VE FİNANSAL DURUMA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

10.1. Finansal durum:

10.1.1. İhraççının izabnamede yer alması gereken finansal tablo dönemleri itibarıyla finansal durumu, finansal durumunda yıldan yıla meydana gelen değişiklikler ve bu değişikliklerin nedenleri:

Aşağıda yer alan tablo, Şirket'in 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla finansal durumunu göstermektedir.

(TL)	2020	31 Aralık 2021	2022	30 Eylül 2023
Dönen Varlıklar				
Nakit ve Nakit Benzerleri	818.405.128	1.536.549.970	2.519.824.871	953.631.405
Finansal Yatırımlar	-	-	-	1.346.173.007
Ticari Alacaklar	270.338.136	565.134.461	2.109.807.161	2.789.868.745
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	<i>102.251.968</i>	<i>318.293.785</i>	<i>1.629.787.085</i>	<i>2.143.588.423</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	<i>168.086.168</i>	<i>246.840.676</i>	<i>480.020.076</i>	<i>646.280.322</i>
Diğer Alacaklar	23.980.285	189.291.684	2.318.248	442.205.990
<i>İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	<i>23.174.397</i>	<i>187.910.979</i>	-	<i>439.535.706</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	<i>805.888</i>	<i>1.380.705</i>	<i>2.318.248</i>	<i>2.670.284</i>
Stoklar	5.255.922	174.075.332	283.797.817	274.145.564
Türev Araçlar	1.218.273	-	-	341.252.581
Peşin Ödenmiş Giderler	216.154.019	244.011.271	142.663.857	80.659.850
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	520.493	1.371.144	709.300	906.240
Diğer Dönen Varlıklar	54.876.268	57.406.968	33.869.190	103.603
Toplam Dönen Varlıklar	1.390.748.524	2.767.840.830	5.092.990.444	6.228.946.985
Cari Olmayan/Duran Varlıklar				
Ticari Alacaklar	-	-	479.876.011	225.394.540
<i>İlişkili Taraflardan Alacaklar</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>479.876.011</i>	<i>225.394.540</i>
Diğer Alacaklar	305.284.085	265.973.058	98.185.548	102.803.969
<i>İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	<i>302.907.406</i>	<i>261.109.626</i>	<i>94.605.019</i>	<i>98.063.564</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	<i>2.376.679</i>	<i>4.863.432</i>	<i>3.580.529</i>	<i>4.740.405</i>
Finansal Yatırımlar	88.572.585	-	-	-
Peşin Ödenmiş Giderler	85.463.819	114.735.194	19.115.015	297.140
Türev Araçlar	101.236.294	110.714.449	427.961.659	485.136.106
Maddi Duran Varlıklar	21.700.429.341	42.224.877.758	52.403.910.898	50.363.573.860
Maddi Olmayan Duran Varlıklar				
<i>Şerefiye</i>	<i>117.435.644</i>	<i>117.435.644</i>	<i>117.435.644</i>	<i>117.435.644</i>
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>	<i>393.709.998</i>	<i>359.414.837</i>	<i>323.549.907</i>	<i>297.291.122</i>
Ertelenmiş Vergi Varlığı	1.027.321.521	3.044.304.085	3.334.442.790	7.739.715.426
Toplam Duran Varlıklar	23.819.453.287	46.237.455.025	57.204.477.472	59.331.647.807
Toplam Varlıklar	25.210.201.811	49.005.295.855	62.297.467.916	65.560.594.792
Kısa Vadeli Yükümlülükler				
Kısa Vadeli Borçlanmalar	1.997.792	-	-	-
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	1.680.924.409	3.540.674.211	5.042.878.430	6.985.488.046
Ticari Borçlar	330.872.369	571.183.875	1.538.345.938	1.218.472.338
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	<i>77.556.858</i>	<i>31.953.677</i>	<i>265.122.883</i>	<i>96.051.163</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>	<i>253.315.511</i>	<i>539.230.198</i>	<i>1.273.223.055</i>	<i>1.122.421.175</i>
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	6.756.183	6.305.427	19.586.516	49.190.729
Diğer Borçlar	109.563.048	437.223.260	1.012.811.305	1.178.166.977
<i>İlişkili Taraflara Diğer Borçlar</i>	<i>38.414.246</i>	<i>79.325.661</i>	<i>160.206.725</i>	<i>5.646.398</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>	<i>71.148.802</i>	<i>357.897.599</i>	<i>852.604.580</i>	<i>1.172.520.579</i>
Ertelenmiş Gelirler	-	-	23.967	39.045
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ertelenmiş Gelirler ..</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>23.967</i>	<i>39.045</i>
Türev Araçlar	5.208.944	-	-	7.155.183
Kısa Vadeli Karşılıklar	2.701.256	3.573.105	7.382.217	12.793.321
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	<i>2.701.256</i>	<i>3.573.105</i>	<i>7.382.217</i>	<i>12.793.321</i>
Toplam Kısa Vadeli Yükümlülükler	2.138.024.001	4.558.959.878	7.621.028.373	9.451.307.639
Uzun Vadeli Yükümlülükler				

(TL)	31 Aralık			30 Eylül
	2020	2021	2022	2023
Uzun Vadeli Borçlanmalar	9.335.711.473	15.231.218.036	18.754.383.557	24.393.556.283
Ticari Borçlar	407.171.692	185.800	433.470	263.613
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	407.050.032	-	236.453	-
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	121.660	185.800	197.017	263.613
Diğer Borçlar	521.680.859	130.246.448	174.787.936	683.359.536
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	492.722.238	63.118.430	154.459.106	-
İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	28.958.621	67.128.018	20.328.830	683.359.536
Türev Araçlar	244.654.478	184.265.027	215.736.583	-
Uzun Vadeli Karşılıklar	8.360.617	17.055.469	47.209.106	54.457.396
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	8.360.617	17.055.469	47.209.106	54.457.396
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	2.190.794.415	5.715.831.347	7.685.789.661	10.619.280.412
Toplam Uzun Vadeli Yükümlülükler	12.708.373.534	21.278.802.127	26.878.340.313	35.750.917.240
Özkaynaklar				
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar				
Ödenmiş Sermaye	70.000.000	2.230.000.000	2.230.000.000	2.230.000.000
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Değer	9.329.506.680	24.095.533.613	30.494.383.570	27.284.845.299
Kapsamlı Gelirler ve Giderler				
Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları	9.334.202.900	24.104.572.477	30.522.818.378	27.311.946.101
Diğer Kazançlar	(4.696.220)	(9.038.864)	(28.434.808)	(27.100.802)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Değer	(1.679.649.566)	(7.042.539.839)	(10.042.926.089)	(14.724.448.053)
Kapsamlı Gelirler ve Giderler				
Nakit Akış Riskinden Korunma (Kayıpları)	(1.679.649.566)	(7.042.539.839)	(10.042.926.089)	(14.724.448.053)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	12.835.525	12.622.407	12.622.407	12.622.407
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	(74.881.168)	(548.782.442)	1.987.292.738	2.015.001.240
Net Dönem Karı/Zararı	233.518.264	1.489.798.423	(784.883.301)	705.532.725
Toplam Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	7.891.329.735	20.236.632.162	23.896.489.325	17.523.553.618
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	2.472.474.541	2.930.901.688	3.901.609.905	2.834.816.295
Toplam Özkaynaklar	10.363.804.276	23.167.533.850	27.798.099.230	20.358.369.913
Toplam Kaynaklar	25.210.201.811	49.005.295.855	62.297.467.916	65.560.594.792

Dönen Varlıklar

Şirket'in dönen varlıkları, nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, diğer alacaklar, stoklar, türev araçlar, peşin ödenmiş giderler, cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar ve diğer dönen varlıklardan oluşmaktadır.

Şirket'in dönen varlıkları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 1.390.748.524 TL, 2.767.840.830 TL, 5.092.990.444 TL ve 6.228.946.985 TL tutarındadır. Şirket'in dönen varlıklarındaki 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki artış oranı %99,0, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki artış oranı %84,0 ve 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki artış oranı %22,3 olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki dönen varlıklardaki değişim, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki dönen varlıklardaki değişim ve 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki dönen varlıklardaki değişim başlıca nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar ve stoklardaki değişimden kaynaklanmaktadır.

Şirket'in nakit ve nakit benzerleri, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 818.405.128 TL, 1.536.549.970 TL, 2.519.824.871 TL ve 953.631.405 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in nakit ve nakit benzerleri 818.405.128 TL iken %87,7 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 1.536.549.970 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %64 artışla 2.519.824.871 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %62,2 azalışla 953.631.405 TL'ye gerilemiştir. Söz konusu dönemler itibarıyla nakit ve nakit benzerlerindeki değişim yatırımlar için kullanılan kredilerin ilgili döneme denk gelen yıl sonları itibarıyla ve elektrik enerjisi gelirlerinden elde edilen tutarlardan kalan bakiyeleri içermektedir. Elektrik enerjisi gelirlerindeki artışın temel sebebi,

2021 yılında Kocatepe RES'in 2022 yılında ise Efe 8 JES'in tam kapasite çalışmasından kaynaklanan elektrik satışlarından elde edilen tahsilatlardır. Ayrıca 2020 yılı sonunda operasyona başlayan Ulu RES'in 2021 ve 2022 yıllarında kısım kısım devreye alınan ünitelerden elde ettiği elektrik satışları da etkili olmuştur. 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki değişim ise Şirket'in dönem sonunda cari hesabında bekleyen fonların, vadesi gelmemiş kredilerin erkenden kapatılmasında kullanılmasından ve 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren dönem itibarıyla finansal yatırımlar altında izlenen mevcut kur korumalı mevduat hesabından kaynaklanmaktadır. Yukarıda bahse konu finansal yatırımlar işlemi kapsamında 1.346.173.007TL'lik nakit, dövizden döntüşen kur korumalı mevduat hesabında değerlendirilmiştir.

Şirket'in ticari alacakları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 270.338.136 TL, 565.134.461 TL, 2.109.807.161 TL ve 2.789.868.745 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ticari alacakları 270.338.136 TL iken %109,0 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 565.134.461 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla %273,3 artışla 2.109.807.161 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %32,2 artışla 2.789.868.745 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 arasındaki ticari alacaklardaki değişim ilişkili taraflardan ticari alacaklardaki artıştan kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ilişkili taraflardan ticari alacakları 102.251.968 TL iken %211,3 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 318.293.785 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla %412,0 artışla 1.629.787.085 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %31,5 artışla 2.143.588.423 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 arasındaki ilişkili taraflardan ticari alacaklardaki değişimin büyük kısmı Bordo Elektrik firmasından olan ticari alacaklar bakiyesinden kaynaklanmaktadır. Bordo Elektrik, GÜRİŞ Holding bünyesindeki santrallerde üretilen elektrik enerjisinin satışını yapmak üzere kurulmuş olup grubun elektrik satışı dengeleme firmasıdır. İlgili alacaklar ticari nitelikte olup Şirket ve bağlı ortaklıklarının Bordo Elektrik ile karşılıklı olarak birbirine kestiği elektrik satışı, dengesizlik, vade farkı ve kur farkı, hizmet, yansıtma ve benzeri faturalarından kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki değişimin büyük kısmı Şirket'in elektrik satışını yapan Bordo Elektrik firmasından olan ticari alacaklar bakiyesi nedeniyle oluşmuştur. Ayrıca Şirket ve bağlı ortaklıklarının Bordo Elektrik ile karşılıklı birbirine kestiği ticari nitelikte olan vade farkı ve kur farkı, hizmet, yansıtma ve benzeri faturalarından kaynaklanmaktadır.

Şirket'in stokları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 5.255.922 TL, 174.075.332 TL, 283.797.817 TL ve 274.145.564 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in stokları 5.255.922 TL iken, 31 Aralık 2021 itibarıyla 174.075.332 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla %63,0 artışla 283.797.817 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla ise %3,4 azalışla 274.145.564 TL'ye gerilemiştir. Söz konusu dönemler itibarıyla stoklardaki değişim, önemli derecede jeotermal enerji santrallerinde başta kimyasal madde olmak üzere mekanik, elektrik otomasyon gibi sarf malzemelerindeki değişimden kaynaklanmaktadır. Ayrıca bu kapsamda diğer rüzgâr ve hidroelektrik santrallerde yedek parça gibi stok malzemeleri de bulunmaktadır. Başta kimyasal maddeler olmak üzere, mekanik, elektrik otomasyon ve benzeri sarf malzemelerinde gözlenmektedir. Jeotermal enerji üretim süreçlerinde kullanılan bu çeşitli malzemelerdeki talep ve tedarik dengesizlikleri, stok seviyelerindeki değişimlere neden olmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu stokların içeriği sadece jeotermal enerji santrallerine özgü değildir; aynı zamanda rüzgâr ve hidroelektrik santrallerinde de bulunan yedek parça gibi stok malzemelerini içermektedir. Bu malzemeler, enerji üretim tesislerinin verimliliğini artırmak ve sürekli bir enerji üretim sürecini sürdürebilmek adına önemli bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla, stoklardaki geniş çeşitlilik ve bu malzemelerin taleplerine bağlı olarak ortaya çıkan değişimler, enerji sektöründeki çeşitli tesislerin operasyonel sürekliliği için kritik öneme sahiptir.

Duran Varlıklar

Şirket'in duran varlıkları, ticari alacaklar, diğer alacaklar, finansal yatırımlar, peşin ödenmiş giderler, türev araçlar, maddi duran varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar ve ertelenmiş vergi varlığı kalemlerinden oluşmaktadır.

23 Şubat 2024

Şirket'in duran varlıkları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 23.819.453.287 TL, 46.237.455.025 TL, 57.204.477.472 TL ve 59.331.647.807 TL tutarındadır. Şirket'in duran varlıklarındaki 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki artış oranı %94,1, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki artış oranı %23,7 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki artış oranı %3,7 olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki duran varlıklardaki değişim başlıca peşin ödenmiş giderler, türev araçlar, maddi duran varlıklar ve ertelenmiş vergi varlığındaki değişimden kaynaklanırken 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki duran varlıklardaki değişim bunlara ek olarak ticari alacaklardaki değişimden kaynaklanmaktadır.

Şirket, 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde herhangi bir ticari alacak kaydetmemiş olup 31 Aralık 2022 itibarıyla 479.876.011 TL, 30 Eylül 2023 itibarıyla ise 225.394.540 TL ticari alacak kaydetmiştir. 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki ticari alacaklardaki değişim ilişkili taraflardan alacaklardaki artıştan kaynaklanmaktadır. İlişkili taraflardan alacaklardaki artış ise grup firmalarının birbirine kestiği elektrik satışı, dengesizlik faturalarından kaynaklanmaktadır.

Şirket'in peşin ödenmiş giderleri, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 85.463.819 TL, 114.735.194 TL, 19.115.015 TL ve 297.140 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in peşin ödenmiş giderleri 85.463.819 TL iken %34,3 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 114.735.194 TL'ye yükselmiş olup 31 Aralık 2022 itibarıyla %83,3 azalışla 19.115.015 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %98,4 azalışla 297.140 TL'ye gerilemiştir. Şirketin peşin ödenmiş giderleri grubun enerji yatırımları kapsamında taşeronlara ödenen avanslar ve sigorta giderleri gibi peşin ödenen giderlerden oluşmaktadır. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2021 arasındaki peşin ödenmiş giderlerdeki değişim Efe 8 JES enerji yatırımı kapsamında yapılan taşeron ödemelerinden kaynaklanmakta iken 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 arasındaki peşin ödenmiş giderlerdeki değişim rüzgâr santralleri için ödenmiş sigorta giderlerinden kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki değişim ise muhasebenin dönemsel ilkesi gereği peşin ödenmiş ve vadesi on iki ayın üzerinde olan sigorta giderlerinin vadesinin on iki ayın altına düşmesi nedeniyle ilgili sigorta giderlerinin kısa vadeliye çekilmesi ve maliyet hesaplarına atılmasından kaynaklanmaktadır.

Şirket'in türev araçları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 101.236.294 TL, 110.714.449 TL, 427.961.659 TL ve 485.136.106 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in türev araçları 101.236.294 TL iken %9,4 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 110.714.449 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %286,5 artışla 427.961.659 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %13,4 artışla 485.136.106 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki türev araçlardaki değişim Şirket'in değişken faiz riskinden korunmak amacıyla bağlı ortaklıklarından Olgü Enerji, Gürmat Elektrik ve Gimak Enerji firmalarının ilgili kreditor bankaları ile yaptıkları faiz swap işlemlerinden kaynaklanmaktadır.

23 Şubat 2024

Şirket'in maddi duran varlıkları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 21.700.429.341 TL, 42.224.877.758 TL, 52.403.910.898 TL ve 50.363.573.860 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in maddi duran varlıkları 21.700.429.341 TL iken %94,6 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 42.224.877.758 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %24,1 artışla 52.403.910.898 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %3,9 azalışla 50.363.573.860 TL'ye gerilemiştir. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2021 arasındaki duran varlıklardaki değişimin büyük kısmı değerleme artışından kaynaklanmaktadır. Şirket yeniden değerleme modelini 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla muhasebe politikası olarak seçmiştir. 2020 yıl sonunda Şirket'in santrallerine ilişkin yeniden değerleme yaptırılmış olup 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Şirket'in maddi duran varlıkları üzerine pozitif yönde 20,6 milyar TL yeniden değerleme etkisi gelmiştir. Ayrıca Efe VIII JES, Ulu RES'in belirli kısımlarının devreye girmesi için yapılan yatırımlar ve Çeşmebaşı HES'in Şirket'e 2021 yılında dahil olmasının da artışa etkisi olmuştur. 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 arasındaki değişimin büyük kısmı ise yeniden değerleme etkisinden kaynaklanmıştır. Bunun yanı sıra Ulu RES'in belirli kısımlarının devreye girmesi için yapılan

yatırımların da artışa etkisi olmuştur. 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki değişim ise maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları sonucunda tesislerin defter değerlerinin artışından kaynaklanmaktadır.

Şirket'in ertelenmiş vergi varlığı, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 1.027.321.521 TL, 3.044.304.085 TL, 3.334.442.790 TL ve 7.739.715.426 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ertelenmiş vergi varlığı 1.027.321.521 TL iken %196,3 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 3.044.304.085 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %9,5 artışla 3.334.442.790 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla %132,1 artışla 7.739.715.426 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki ertelenmiş vergi varlığındaki değişim yeniden değerlendirme sonucu oluşan değer artışlarından ve nakit akış riskinden korunma kazançları kaleminden kaynaklanmaktadır.

Kısa Vadeli Yükümlülükler

Şirket'in kısa vadeli yükümlülükleri, kısa vadeli borçlanmalar, uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları, ticari borçlar, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar, diğer borçlar, ertelenmiş gelirler, türev araçlar ve kısa vadeli karşılıklar kalemlerinden oluşmaktadır.

Şirket'in kısa vadeli yükümlülükleri, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 2.138.024.001 TL, 4.558.959.878 TL, 7.621.028.373 TL ve 9.451.307.639 TL tutarındadır. Şirket'in kısa vadeli yükümlülüklerindeki 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki artış oranı %113,2, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki artış oranı %24 olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki kısa vadeli yükümlülüklerindeki değişim, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki kısa vadeli yükümlülüklerindeki değişim ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki kısa vadeli yükümlülüklerindeki değişim başlıca uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları, ticari borçlar, diğer borçlar ve kısa vadeli karşılıklardaki değişimden kaynaklanmaktadır.

Şirket'in uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 1.680.924.409 TL, 3.540.674.211 TL, 5.042.878.430 TL ve 6.985.488.046 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları 1.680.924.409 TL iken %110,6 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 3.540.674.211 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla %42,4 artışla 5.042.878.430 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla %38,5 artışla 6.985.488.046 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımlarında görünen artış döviz kurlarındaki artışlar nedeniyle özellikle ABD Doları ve Avro cinsinden kullanılan banka kredilerinin TL karşılığında oluşan tutarsal artışlar ve Şirket'in işbu İzahname'de belirtilen dönemler itibarıyla devam etmekte olan Kocatepe RES, EFE VIII JES ve Ulu RES yatırımları kapsamında kullanmış olduğu uzun vadeli ilave kredilerin kısa vadeli kısmına karşılık gelen tutarlardan kaynaklanmaktadır. Şirket, 2020 yılında ABD Doları kurunun 5,9402'den 7,3405'e, 2021 yılında 7,3405'ten 13,3530'a, 2022 yılında ise 13,3530'dan 18,7320'ye çıkmasından dolayı kur farkı etkisine maruz kalmıştır. 23 Şubat 2024

Şirket'in ticari borçları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 330.872.369 TL, 571.183.875 TL, 1.538.345.938 TL ve 1.218.472.338 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ticari borçları 330.872.369 TL iken %72,6 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 571.183.875 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %169,3 artışla 1.538.345.938 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 itibarıyla %20,8 azalışla 1.218.472.338 TL'ye gerilemiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki değişim ilişkili olmayan taraflara ticari borçlardan kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ilişkili olmayan taraflara ticari borçları 253.315.511 TL iken %112,9 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 539.230.198 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %136,1 artışla 1.275.223.055 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 itibarıyla %11,8 azalışla 1.122.421.175 TL'ye gerilemiştir. Şirket'in ilişkili olmayan taraflara ticari borçlarındaki bu değişim özellikle Gümrük Elektrik ve Ulu

Enerji'nin devam eden 50 MW'lık Efe VIII JES ve 120,4 MW'lık Ulu RES yatırımları kapsamında yurt içi ve yurt dışı tedarikçilere olan borçlarından kaynaklanmaktadır. 30 Eylül 2023 itibarıyla olan azalış ise Şirket'in devam eden yatırımlarının tamamlanmasıyla birlikte oluşmuştur.

Şirket'in diğer borçları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 109.563.048 TL, 437.223.260 TL, 1.012.811.305 TL ve 1.178.166.977 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in diğer borçları 109.563.048 TL iken %299,1 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 437.223.260 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %131,6 artışla 1.012.811.305 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 itibarıyla %16,3 artışla 1.178.166.977 TL'ye ilerlemiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 arasındaki diğer borçlardaki değişim ilişkili taraflara diğer borçlar ve ilişkili olmayan taraflara diğer borçlardaki artıştan kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ilişkili taraflara diğer borçları 38.414.246 TL iken %106,5 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 79.325.661 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %102,0 artışla 160.206.725 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 itibarıyla %96,5 azalışla 5.646.398 TL'ye gerilemiştir. Şirket'in ilişkili taraflara diğer borçlarındaki bu değişim Şirket'in GÜRİŞ İnşaat ve Bordo Elektrik'e ticari olmayan borçlarından kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ilişkili olmayan taraflara diğer borçları 71.148.802 TL iken %403,0 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 357.897.599 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %138,2 artışla 852.604.580 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %37,5 artışla 1.172.520.579 TL'ye yükselmiştir. Şirket'in ilişkili olmayan taraflara borçlarındaki bu değişim ilgili yıllarda taksitlendirilen vergi borçlarından ve diğer vergilerden kaynaklanmaktadır. Bu tutarın 609.726.240 TL'lik kısmı taksitlendirilmiş vergi borçlarından oluşmaktadır. Şirket, devletin mükelleflerine tanımış olduğu taksitlendirme hakkını kullanmayı tercih etmiştir.

Şirket'in kısa vadeli karşılıkları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 2.701.256 TL, 3.573.105 TL, 7.382.217 TL ve 12.795.321 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in kısa vadeli karşılıkları 2.701.256 TL iken %32,3 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 3.573.105 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla %106,6 artışla 7.382.217 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %73,3 artışla 12.795.321 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 arasındaki kısa vadeli karşılıklardaki değişim çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklardaki artıştan kaynaklanmaktadır. Şirket'in çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklarındaki bu değişim ise çalışanların henüz kullanmadıkları izin karşılığından kaynaklanmaktadır.

2 3 Subat 2024

Uzun Vadeli Yükümlülükler

Şirket'in uzun vadeli yükümlülükleri, uzun vadeli borçlanmalar, ticari borçlar, diğer borçlar, türev araçlar, uzun vadeli karşılıklar ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü kalemlerinden oluşmaktadır.

Şirket'in uzun vadeli yükümlülükleri, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 12.708.373.534 TL, 21.278.802.127 TL, 26.878.340.313 TL ve 35.750.917.240 TL tutarındadır. Şirket'in uzun vadeli yükümlülüklerindeki 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki artış oranı %67,4, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki artış oranı ise %26,3 ve 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki artış oranı ise %33,0 olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki uzun vadeli yükümlülüklerindeki değişim, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki uzun vadeli yükümlülüklerindeki değişim ve 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki uzun vadeli yükümlülüklerindeki değişim başlıca uzun vadeli borçlanmalar, uzun vadeli karşılıklar ve ertelenmiş vergi yükümlülüğündeki değişimden kaynaklanmaktadır.

Şirket'in uzun vadeli borçlanmaları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 9.335.711.473 TL, 15.231.218.036 TL, 18.754.383.557 TL ve 24.393.556.283 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in uzun vadeli karşılıkları 9.335.711.473 TL iken %63,2 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 15.231.218.036 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla %23,1 artışla 18.754.383.557 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla %30,1 artışla 24.393.556.283 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki uzun

vadeli borçlanmalarındaki değişim Şirket'in işbu İzahname'de belirtilen dönemler itibarıyla devam etmek olan Kocatepe RES, Efe VIII JES ve Ulu RES yatırımları kapsamında kullanmış olduğu uzun vadeli ilave kredilerden ve döviz kurlarındaki artışlar nedeniyle özellikle ABD Doları ve Avro cinsinden kullanılan banka kredilerinin TL karşılığında oluşan tutarsal artışlardan kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ilişkili olmayan taraflara diğer borçları 28.958.621 TL iken %131,8 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 67.128.018 TL'ye yükselmiş, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %69,7 azalışla 20.328.830 TL'ye azalmış olup 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %3261,5 artışla 683.359.536 TL'ye yükselmiştir. Şirket'in ilişkili olmayan taraflara borçlarındaki bu değişim ilgili yıllarda taksitlendirilen vergi borçlarından oluşmaktadır. Şirket, KDV, harçlar ve benzeri vergi borçları için, devletin mükelleflerine tanımış olduğu taksitlendirme hakkını kullanmayı tercih etmiştir. Şirket'in uzun vadeli karşılıkları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 8.360.617 TL, 17.055.469 TL, 47.209.106 TL ve 54.457.396 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in uzun vadeli karşılıkları 8.360.617 TL iken %104,0 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 17.055.469 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %176,8 artışla 47.209.106 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla %15,4 artışla 54.457.396 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 arasındaki uzun vadeli karşılıklardaki değişim çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklardaki artıştan kaynaklanmaktadır. Şirket'in çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklardaki artış ise çalışanlara ayrılan kıdem tazminatı karşılığından kaynaklanmaktadır.

Şirket'in ertelenmiş vergi yükümlülüğü, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 2.190.794.415 TL, 5.715.831.347 TL, 7.685.789.660 TL ve 10.619.280.412 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in ertelenmiş vergi yükümlülüğü 2.190.794.415 TL iken %160,9 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 5.715.831.347 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %34,5 artışla 7.685.789.660 TL'ye, 30 Eylül 2023 itibarıyla ise %38,2 artışla 10.619.280.412 TL'ye yükselmiştir. 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 arasındaki ertelenmiş vergi yükümlülüğündeki değişim TFRS kayıtları içerisinde yer alan, kur riskine yönelik nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamındaki kayıtlar ve TFRS kapsamındaki diğer düzeltmeler kaynaklıdır.

Özkaynaklar

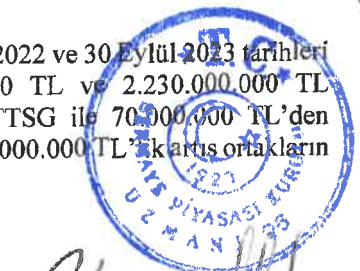
23 Şubat 2024

Şirket'in özkaynakları, ödenmiş sermaye, kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler, kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler, kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler, geçmiş yıllar kar/zararları, net dönem karı/zararı, toplam ana ortaklığa ait özkaynaklar ve kontrol gücü olmayan paylar kalemlerinden oluşmaktadır.

Şirket'in özkaynakları, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 10.363.804.276 TL, 23.167.533.850 TL, 27.798.099.230 TL ve 20.358.369.913 TL tutarındadır. Şirket'in özkaynaklarındaki 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki artış oranı %123,5, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki artış oranı %20,0 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki azalış oranı %26,8 olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki özkaynaklardaki değişim, 31 Aralık 2021 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki özkaynaklardaki değişim başlıca ödenmiş sermaye, kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş değer ve yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç/kayıplarındaki değişimden kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki azalış ise nakit akış riskinden korunma kayıplarından kaynaklanmaktadır.

Şirket'in ödenmiş sermayesi, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 70.000.000 TL, 2.230.000.000 TL, 2.230.000.000 TL ve 2.230.000.000 TL tutarındadır. Şirket'in sermayesi, 20.12.2021 tarih ve 10477 sayılı TTSG ile 70.000.000 TL'den 2.160.000.000 TL artırılarak 2.230.000.000 TL'ye yükseltilmiştir. 2.160.000.000 TL'lik artış ortakların cari hesap alacaklarından karşılanmıştır. Detayı aşağıda verilmektedir:

Türkiye İsmail Kalkınma Bankası A.Ş.

İSMİİL KALKINMA BANKASI A.Ş.

sayf

- GÜRIŞ İnşaat: 138.240.000 TL cari hesaptan karşılanmıştır. GÜRIŞ İnşaat'ın MOGAN Enerji'ye yapmış olduğu Çermikler Elektrik, Espiye Elektrik, Ayvacık Elektrik, Derne Enerji ve Ulu Enerji hisse satışlarından kaynaklı cari hesap alacakları ve GÜRIŞ İnşaat ile MOGAN Enerji arasındaki diğer grup içi işlemlerden kaynaklı cari hesap alacakları işbu işlemde esas teşkil etmiştir.
- Müşfik Hamdi Yamantürk: 1.010.880.000,00 TL cari hesaptan karşılanmıştır. (GÜRIŞ İnşaat'ın MOGAN Enerji'den olan alacağından 595.710.000 TL si, GÜRIŞ İnşaat'ın Müşfik Hamdi Yamantürk'e olan cari hesap borcuna mahsuben ve Müşfik Hamdi Yamantürk'ün MOGAN Enerji'ye Ulu Enerji-İzdem Enerji ve Gürmat Elektrik hisselerinin satışından oluşan 465.693.000 TL'nin toplamı olan 1.061.403.000, TL'den karşılanmıştır).
- Tevfik Yamantürk: 1.010.880.000,00 TL cari hesaptan karşılanmıştır. (GÜRIŞ İnşaat'ın MOGAN Enerji'den olan alacağından 595.710.000 TL'si, GÜRIŞ İnşaat'ın Tevfik Yamantürk'e olan cari hesap borcuna mahsuben ve Müşfik Hamdi Yamantürk'ün MOGAN Enerji'den olan alacağından 126.978.000 TL'nin Tevfik Yamantürk hesabına devrinden ve Tevfik Yamantürk'ün MOGAN Enerji'ye Ulu Enerji-İzdem Enerji hisselerinin satışından oluşan 56.950.000 TL ve Gimak Enerji'nin cari hesap devrinden 55.250.000 TL' nin ve diğer cari hesap alacaklarının toplamı olan 1.010.880.000 TL' den karşılanmıştır.)

Şirket'in özkaynaklarında bulunan ve kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler olarak gruplandırılan yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç/kayıpları ve diğer kazançlar toplamı, 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 9.329.506.680 TL, 24.095.533.613 TL, 30.494.383.570 TL ve 27.284.845.299 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderleri, 9.329.506.680 TL iken %158,3 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 24.095.533.613 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %26,6 artışla 30.494.383.570 TL'ye yükselmiş olup 30 Eylül 2023 itibarıyla 27.284.845.299 TL'ye gerilemiştir. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2021 arasındaki kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderlerindeki değişim 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021, 31 Aralık 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihleri itibarıyla sırasıyla 9.334.202.900 TL, 24.104.572.477 TL, 30.522.818.378 TL ve 27.311.946.101 TL tutarındadır. 31 Aralık 2020 itibarıyla, Şirket'in değer artış fonu 9.334.202.900 TL iken %158,2 artışla, 31 Aralık 2021 itibarıyla 24.104.572.477 TL'ye, 31 Aralık 2022 itibarıyla ise %26,6 artışla 30.522.818.378 TL'ye yükselmiş olup santrallerin yeniden değerlendirilmesi sonucu oluşan maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışlarından kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihleri arasındaki azalış ise nakit akış riskinden korunma kayıplarından kaynaklanmaktadır.

23 Şubat 2024

Şirket, yapmış olduğu anlaşmalar ve kurumsal bütçe kapsamında ileriki tarihlerde gerçekleştirilmesi yüksek olasılıklı yabancı para satış tutarlarından kaynaklanan kur risklerine karşı aynı para biriminde borçlanarak bilanço üzerinde kur riskinden korunma sağlamaktadır. Bu bağlamda, riskten korunma muhasebesine konu olan ve riskten korunma aracı olarak belirlenen yabancı para borçlanmaların geri ödemeleri, birbirine yakın tarihlerde gerçekleştirilecek ve riskten korunma muhasebesi kapsamında riskten korunma kalem olarak belirlenen yabancı para satış nakit akışlarıyla yapılmaktadır.

Şirket, belirlemiş olduğu kur riski yönetim stratejisi kapsamında, gerçekleşme olasılığı yüksek tahmini işlem nakit akış riski kur riski bileşeninden korunma amacıyla riskten korunma muhasebesi uygulamakta ve riskten korunma aracı üzerinde oluşmuş, etkinliği matematiksel olarak TFRS 9'a uygun şekilde kanıtlanmış ve henüz realize edilmemiş döviz kuru dalgalanmalarını gelir tablosundan çekerek kapsamlı gelir tablosuna park etmekte ve daha sağlıklı gelir tablosu sunumunu amaçlamaktadır.

Şirket, kurmuş olduğu riskten korunma muhasebesi kapsamında %100 etrafında riskten korunma rasyosu ve %70 ila %130 arasında riskten korunma etkinliği sürdürmeye özen göstermekte olup, 30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla riskten korunma rasyosu %112, riskten korunma etkinliği ise %90 olarak hesaplanmıştır. 30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla özkaynakların altında diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen riskten korunma rakamı 14.724.448.053 TL olarak hesaplanmıştır.

10.2. Faaliyet sonuçları:

ca

10.2.1. İhraççının izahnamede yer alması gereken finansal tablo dönemleri itibarıyla faaliyet sonuçlarına ilişkin bilgi:

TFRS Dışı Konsolide Finansal ve Operasyonel Bilgiler

Şirket'in 30 Eylül 2023 ve 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemler ile 31 Aralık 2022, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait geliri sırasıyla, 7.992.311.705 TL, 7.057.482.218 TL, 10.844.531.819 TL, 3.287.532.514 TL ve 2.054.860.606 TL olmuştur. Aynı dönemler için FAVÖK, sırasıyla 3.848.579.074 TL, 3.416.608.480 TL, 5.124.913.142 TL, 2.395.150.558 TL ve 1.153.622.780 TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Buna göre Şirket'in aynı dönemler itibarıyla FAVÖK marjı ise sırasıyla %48,15, %48,41, %47,26, %72,86, %56,14 olarak gerçekleşmiştir. Her ne kadar YEKDEM'in hayata geçirilme amacı, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan enerji üretim santrallerini teşvik etmek ve belirli bir süre ile döviz bazlı sabit birim fiyat garantisi vererek hem yatırımcıları olası aşağı yönlü enerji fiyatı dalgalanmalarından korumak, hem de üretilen enerjinin birim fiyatının yenilenebilir enerji kaynağı kullanmayan enerji üretim santrallerine göre daha yüksek olmasını sağlamak olsa da, 2022 yılında döviz kuru ve enerji fiyatları arasındaki paralellik sektöre uğramış ve YEKDEM kapsamında olmayan enerji santrallerinin tabi oldukları PTF, YEKDEM kapsamındaki santrallere garanti edilen döviz bazlı sabit birim fiyattan daha yüksek olarak seyretmiştir.

2022 öncesi dönemde, YEKDEM kapsamındaki enerji üretim santralleri, enerji üretiminin yapıldığı saatte geçerli olan PTF ile ilgili saatte yapılan MWh bazında üretimin çarpımı üzerinden hesaplanan enerji satış bedeline ek olarak, YEKDEM tarafından garanti edilen birim fiyat ile yine üretimin yapıldığı saatte geçerli olan PTF arasındaki pozitif fark ile ilgili saatte yapılan MWh bazında üretimin çarpımı üzerinden hesaplanan "YEKDEM farkını" üretimin yapıldığı ayı takip eden ayın 20'si ile 30'u arasında EPİAŞ'tan tahsil etmekte idiler. Bu dönemde YEKDEM tarafından garanti edilen birim fiyatın üretimin yapıldığı saatte geçerli olan PTF'den yüksek olması sebebiyle Şirket'in ciro rakamlarında görüntüsel anlamda gerçek olmayan bir şişkinlik olmadığından bu dönemde Şirket'in FAVÖK marjı gerçekçi seviyelerini yansıtarak yukarıda ilgili yıllar için belirtilen yüksek seviyelere ulaşmıştır.

Ancak 2022 yılında, döviz kuru artışı oranının PTF artış oranının altında seyretmesi sebebiyle, yukarıda izah edilen "YEKDEM farkı", enerji üretim santrallerinin aleyhine olacak şekilde, negatif bir değer almış, yani garanti edilen döviz bazlı sabit birim fiyat, PTF'nin altında kalmıştır. Dolayısıyla YEKDEM kapsamındaki enerji santralleri, oluşan bu negatif YEKDEM farkını yine üretimin yapıldığı ayı takip eden ayın 20'si ile 30'u arasında EPİAŞ'a geri ödemek durumunda kalmışlardır.

Söz konusu geri ödemeler, yani muhasebesel ifadesi ile "satıştan iadeler", faaliyet gideri olarak değerlendirilmiş ve 2022 yılı boyunca ay bazında zaman zaman çok ciddi tutarlara ulaşan bu faaliyet giderleri neticesinde, 2022 yıl sonu FAVÖK marjında, geçici olarak da değerlendirilebilecek bir azalma söz konusu olmuştur. Söz konusu "satıştan iadeler" tutarları sırasıyla 2022 yılı için 3.164.583.953 TL ve 30 Eylül 2023 dönemi için 990.293.332 TL olarak gerçekleşmiştir.

Temel Kalemlerin Açıklanması

Şirket'in 31 Aralık 2020, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 ile 30 Eylül 2023 tarihlerinde sona eren yıllar için konsolide kar, zarar ve diğer kapsamlı gelir tablolarındaki ana kalemlerin tanımları aşağıda sunulmaktadır.

Hasılat

Şirket'in hasılatı, elektrik satışlarından elde edilen gelirleri (YEKDEM kapsamında ve YEKDEM dışındaki kaynaklardan elde edilen gelirler dahil olmak üzere) kapsamaktadır.

30 Eylül 2023 ve 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren dokuz aylık dönemler ile 31 Aralık 2022, 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihlerinde sona eren yıllar itibarıyla Şirket ürettiği elektriğin sırasıyla %83,97, %86,36, %86,96, %80,58 ve %85,14'ünü YEKDEM kapsamında satmıştır. Şirket'in

cağ

santrallerinin kurulu güçlerine göre ağırlıklandırılmış ortalama kalan YEKDEM süresi 30 Eylül 2023 itibarıyla 2,91 yıldır.

Satışların Maliyeti

Satışların maliyeti, işçilik giderleri, genel üretim giderleri ve amortisman giderlerini kapsamaktadır.

Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, reklam giderlerinden oluşmaktadır.

Genel Yönetim Giderleri

Genel yönetim giderleri, (i) personel giderleri, (ii) seyahat giderleri, (iii) danışmanlık giderleri, (iv) ofis giderleri, (v) kira giderleri, (vi) sigorta giderleri, (vii) bakım onarım giderleri, (viii) haberleşme giderleri, (ix) mahkeme giderleri, (x) vergi, resim, harçlar, (xi) amortisman giderleri ve (xii) diğer giderlerden oluşmaktadır.

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

Diğer faaliyetlerden gelir ve karlar, (i) konusu olmayan karşılıklar, (ii) grup şirketlerinden yansıtma gelirleri, (iii) sigorta hasar gelirleri, (iv) hurda satış gelirleri, (v) diğer gelirler ve (vi) kur farkı gelirlerinden oluşmaktadır.

Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

Diğer faaliyetlerden gider ve zararlar, (i) grup şirketlerinden yansıtma gideri, (ii) karşılık giderleri, (iii) kanunen kabul edilmeyen giderler, (iv) kur farkı giderleri ve (v) diğer giderlerden oluşmaktadır.

Yatırım Faaliyetlerinden Gelir ve Karlar

Yatırım faaliyetlerinden gelir ve karlar (i) sabit kıymet satış karı, (ii) kira gelirleri ve (iii) faiz gelirlerinden oluşmaktadır.

Yatırım Faaliyetlerinden Gider ve Zararlar

Yatırım faaliyetlerinden gider ve zararlar menkul kıymet satış zararlarından oluşmaktadır.

Finansman Gelirleri

Finansman gelirleri (i) adet gelirleri ve (ii) swap tahakkuklarından oluşmaktadır.

Finansman Giderleri

Finansman giderleri (i) faiz giderleri, (ii) kur farkı giderleri, (iii) banka komisyon ve masrafları, (iv) ilişkili taraflardan faiz giderleri, (v) swap tahakkukları, (vi) kredi kefalet hizmet giderleri ve (vii) diğer finansman giderlerinden oluşmaktadır.

Vergi Gelir / (Gideri)

Şirket kurum kazançları, 1 Ocak 2018 ve 31 Aralık 2020 dönemi arasında %22 oranında kurumlar vergisine tabi idi. 31 Aralık 2021'de sona eren yıl itibarıyla bu oran, vade tarihine göre %20, %25 ve %25 olarak uygulanmıştır. 31 Aralık 2022'de sona eren yıl itibarıyla kurumlar vergisi oranı ise %23 olarak uygulanmıştır.

23 Şubat 2024

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Faaliyet sonuçları

Aşağıda Şirket'in belirtilen dönemlerdeki kar ve zarar tablosu yer almaktadır.

Kar veya Zarar Tablosu (TL)	Bağımsız Denetimden Geçmiş					
	31 Aralık'ta sona eren yıllık dönem			30 Eylül'de sona eren 9 aylık dönem		
	2020	2021	2022	2022	2023	
Hasılat	2.054.860.606	3.287.532.514	10.844.531.819	7.057.482.218	7.992.311.705	
Satışların Maliyeti	(1.531.132.505)	(2.133.950.399)	(7.844.803.246)	(5.150.524.112)	(5.685.354.112)	
Brüt Esas Faaliyet Karı	523.728.101	1.153.582.115	2.999.728.573	1.906.958.106	2.306.957.593	
Pazarlama Giderleri	(308.702)	-	-	(320.000)	(5.344.399)	
Genel Yönetim Giderleri	(71.708.644)	(61.271.807)	(75.130.062)	(54.548.563)	(495.636.219)	
Esas Faaliyetlerinden Gelirler	22.678.408	9.845.552	32.180.317	63.411.692	181.007.241	
Esas Faaliyetlerinden Giderler	(734.996)	(1.818.206)	(3.870.000)	(126.437.011)	(222.313.211)	
Faaliyet Karı/Zararı	473.654.167	1.100.337.654	2.952.908.828	1.789.064.224	1.764.671.005	
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler ...	3.659.216	25.569.263	9.987.832	6.876.389	429.260.948	
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler ...	-	(7.791)	-	-	-	
Finansman Gideri Öncesi Karı / (Zararı)	477.313.383	1.125.699.126	2.962.896.660	1.795.940.613	2.193.931.953	
Finansman Gelirleri	334.448.002	870.574.517	1.288.969.794	1.120.468.397	1.901.158.733	
Finansman Giderleri	(618.577.319)	(889.628.081)	(4.669.745.958)	(3.664.910.856)	(4.694.858.809)	
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Karı / (Zararı)	193.184.066	1.106.645.562	(417.879.504)	(748.501.846)	(599.768.123)	
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gelir / Gideri	149.726.819	596.934.226	(532.386.797)	(943.535.753)	1.393.893.228	
Dönem Vergi Gelir/Gideri	(19.129)	-	-	-	-	
Ertelenmiş Vergi Gelir/Gideri	149.745.948	596.934.226	(532.386.797)	(943.535.753)	1.393.893.228	
Dönem Karı / (Zararı)	342.910.885	1.703.579.788	(950.266.301)	(1.692.037.599)	794.125.105	

30 Eylül 2023 ve 30 Eylül 2022 Tarihlerinde Sona Eren 9 Aylık Dönemler için Sonuçların Karşılaştırması

Şirket'in 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemindeki kar ve zarar tablosunun 30 Eylül 2023'te sona eren 9 aylık dönem ile karşılaştırılması aşağıda tartışılmaktadır.

23 Şubat 2024

Hasılat

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihlerinde sona eren yıllardaki hasılat gösterilmektedir.

(TL)	30 Eylül'de sona eren 9 Aylık Dönem	
	2022	2023
Satışlar MWh	2.834.314	2.750.138
Yurtiçi Satışlar TL	6.973.714.416	7.789.560.829
Enerji satışları	83.767.802	202.750.876
Diğer satışlar	7.057.482.218	7.992.311.705
Brüt satışlar	14.117.798.750	15.987.373.548
Toplam	14.117.798.750	15.987.373.548

30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde Şirket'in hasılatı 934.829.487 TL veya %13,2 artarak, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren yıldaki 7.057.482.218 TL'den 7.992.311.705 TL'ye ulaşmıştır. Bu artışın temel nedeni, yurtiçi enerji satışlarında meydana gelen 815.846.413 TL tutarındaki veya %11,7 oranındaki artıştır. Enerji satışlarındaki artış esas olarak 120,4 MW kapasiteli Ulu RES yatırımının tam kapasite ile ticari işletmeye başlamış olması ve döviz kurlarındaki artış nedeniyle Şirket'in TL bazında YEKDEM gelirlerinin artmasından kaynaklanmıştır.

Satışların maliyeti

TEKİRGÖZ Enerji Yatırım Bankası A.Ş.

[Handwritten signature]

İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2022 ve 30 Eylül 2023 tarihlerinde sona eren 9 aylık dönemde Şirket'in yapmış olduğu satışların maliyetini oluşturan kalemler gösterilmektedir.

(TL)	30 Eylül'de sona eren 9 Aylık Dönem	
	2022	2023
İşçilik Giderleri	11.867.882	170.905.636
Genel Üretim Giderleri	3.512.157.949	3.432.177.346
Amortisman Giderleri	1.626.498.281	2.082.271.130
Toplam	5.150.524.112	5.685.354.112

Satışların maliyeti, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemle karşılaştırıldığında 534.830.000 TL, diğer bir deyişle %10,4 oranında artmıştır. Satışların maliyetindeki artış esas olarak, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık döneme göre, 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönem için 455.772.849 TL veya %28,0 oranında artan amortisman giderleri ile genel üretim giderleri başlığı altında takip edilen özellikle sigorta, bakım ve onarım, personel maaş ve SGK primi ve sarf malzeme giderlerindeki genel piyasa şartlarından kaynaklı artış ile döviz kurlarındaki artışlardan kaynaklanmıştır. Amortisman giderlerindeki bu artış devreye giren yeni tesisler için ayrılan amortismandan kaynaklanmıştır.

Brüt Esas Faaliyet Karı

Yukarıda açıklanan satışların maliyeti başlığı altında takip edilen hem amortisman hem de genel üretim giderlerindeki artışa bağlı olarak, Şirket'in brüt karı 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 1.906.958.106 TL iken, 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 399.999.487 TL veya %21,0 artarak 2.306.957.593 TL'ye yükselmiştir.

Genel Yönetim Giderleri

Genel yönetim giderleri, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemle karşılaştırıldığında 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 441.087.656 TL artmıştır. Bu artış esas olarak Şirket'in 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık döneme göre vergi resim harçlar giderlerindeki 324.788.546 TL artıştan kaynaklanmıştır. Bu dönemdeki vergi resim harçlar giderlerindeki artış esas itibarıyla taksitlendirilen geçmiş dönem vergi borçlarına ait toplam tutarın TFRS ilkelerine göre bu kalem altında takip edilmesinden kaynaklanmıştır. 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönem bakımından Şirket'in 30.459.754 TL veya %572,1 artış gösteren personel giderlerindeki artış da Şirket'in genel yönetim giderlerindeki artışa katkı sağlanmıştır. Personel giderlerindeki artış Şirket'in işletme faslına alınan yeni üretim santrallerinde ve mevcut operasyonel faaliyetlerinde kullanmak üzere istihdam ettiği yeni personeller ve halihazırda hazır bulundurduğu personellerin maaş, primler, SGK ve kıdem tazminatı gibi kalemlerindeki artıştan kaynaklanmıştır. Ayrıca 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık döneme ilişkin haberleşme giderleri de 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık döneme göre 445.349 TL veya %46,7 oranında azalmıştır. Bu azalış yapılmakta olan yatırımlar kapsamında Şirket'in katlanmak durumunda olduğu iletişim maliyetlerinin, üretim santralının üretimi tamamlanıp işletme safhasına geçtiği tarihten itibaren azalmasından ve yeni geliştirilen teknolojilerin etkisinden kaynaklanmıştır.

Şirket'in genel yönetim giderlerinin hasılatlara olan oranı 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde %0,8 iken, 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde %6,2 olarak gerçekleşmiştir.

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemle karşılaştırıldığında 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 117.595.549 TL veya %185,4 oranında artmıştır. Bu artışın temel nedenleri, sigorta hasar gelirlerinde meydana gelen 6.098.085 TL veya %41,0 oranındaki artış ve kur farkı gelirlerindeki 111.745.122 TL veya %290,0 oranındaki artıştır. Sigorta hasar gelirlerindeki artış ilgili dönemde grup içinde herhangi bir elektrik üretim tesisinde operasyonel faaliyeti aksatacak şekilde meydana gelebilecek faktörlere karşı tedbir sebebiyle yapılan sigorta

kapsamında, ilintili üretim tesisinde muhtelif sebeplerle gerçekleşen üretimlere ilişkin oluşan parasal kayıpların sigorta şirketinden tazmin edilmesi sonucunda elde edilen gelirlerden kaynaklanmaktadır. Kur farkı gelirlerindeki artış ise Şirket'in banka mevduat hesaplarında bulunan yabancı para cinsinden varlıkların ve yabancı para cinsinden olan cari hesap alacaklarının vergi mevzuatında yer alan dönemsellik ilkesi gereği TL değerlemesi sonucu oluşan artı değerden kaynaklıdır.

Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

Esas faaliyetlerden diğer giderler, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemle karşılaştırıldığında 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 95.876.200 TL veya %75,8 oranında artmıştır. Bu artışın temel nedeni, kur farkı giderlerinde meydana gelen 93.176.776 TL veya %75,2 oranındaki artıştır. Kur farkı giderlerindeki artış ise ilgili dönemde Türk Lirasının döviz karşısındaki değer kaybı ile mevcut kredilerinin değerleme farklarından kaynaklanmıştır.

Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemle karşılaştırıldığında 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 422.384.559 TL artmıştır. Bu artışın temel nedeni, faiz gelirlerinde meydana gelen 422.242.221 TL artıştır. Faiz gelirlerindeki artış ise özellikle Şirket'in sahip olduğu kur korumalı mevduat faiz gelirlerinden kaynaklanmıştır.

Yatırım Faaliyetlerinden Giderler

Şirket, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde ve 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde yatırım faaliyetlerinden gider kaydetmemiştir.

Finansman Gelirleri

Finansman gelirleri, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemle karşılaştırıldığında 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 780.690.336 TL veya %69,7 oranında artmıştır. Bu artışın temel nedeni, swap tahakkuklarında meydana gelen 703.436.411 TL veya %125,7 oranındaki artıştır. Swap tahakkuklarındaki artış ise Şirket'in faiz swap işlemleri kapsamında ilgili dönemlerde Şirket lehine oluşan faiz oranlarından kaynaklanmıştır.

Finansman Giderleri

Finansman giderleri, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemle karşılaştırıldığında 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 1.029.947.953 TL veya %28,1 oranında artmıştır. Bu artışın temel nedeni, kullanılan kredilerin faiz giderlerinde meydana gelen 1.136.783.167 TL artıştır.

Ertelenmiş Vergi Geliri/(Gideri)

Şirket 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 943.535.753 TL tutarında ertelenmiş vergi gideri kaydetmiş olup, söz konusu giderin oluşmasının temel nedeni; 31 Aralık 2021 döneminden 30 Eylül 2022 dönemine geçişte TFRS kayıtları içerisinde yer alan, dönem kur riskine yönelik nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamındaki kayıtlarda yaklaşık 4 Milyar TL'lik bir azalış söz konusu olmuştur. İlgili azalışın mali tablolara negatif etkisi sonucunda dönem ertelenmiş vergi giderinde 630.574.616 TL'lik bir etki gözlenmiştir. 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 1.393.893.228 TL ertelenmiş vergi geliri kaydetmiş olup söz konusu gelirin oluşmasının temel nedeni; 30.09.2023 döneminde 31 Aralık 2022 dönemine göre TFRS kayıtları içerisinde yer alan, dönem kur riskine yönelik nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamındaki kayıtlarda 4.117.812.913 TL'lik artış olmuş ve diğer düzeltmelerle beraber dönem ertelenmiş vergisinde 2.337.428.981 TL'lik pozitif etki yaratmıştır. 2023 ve 2022 yıllarında geçerli vergi oranı sırasıyla %20 ve %23'tür.

Dönem Karı/(Zararı)

Yukarıda açıklanan faktörlerin bir sonucu olarak, 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 1.692.037.599 TL zarar eden Şirket'in dönem karı 2.486.162.704 TL veya %146,9 artmış olup Şirket

30 Eylül 2023 tarihinde sona eren 9 aylık dönemde 794.125.105 TL dönem karı kaydetmiştir. 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren dönemdeki ertelenmiş vergi giderinin 30 Eylül 2022 tarihinde sona eren döneme kıyasla ertelenmiş vergi gelirine dönmesi nedeniyle ilgili dönemde dönem karı kaydetmiştir.

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 Tarihlerinde Sona Eren Yıllar için Sonuçların Karşılaştırması

Şirket'in 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıldaki kar ve zarar tablosunun 31 Aralık 2021'de sona eren yıllara karşılaştırılması aşağıda tartışılmaktadır.

Hasılat

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllardaki hasılat gösterilmektedir.

(TL)	31 Aralık'ta sona eren yıl	
	2021	2022
Satışlar MWh	3.415.727	3.741.751
Yurtiçi Satışlar TL		
Enerji satışları	3.237.178.170	10.666.727.276
Diğer satışlar	50.354.344	177.804.543
Brüt satışlar	3.287.532.514	10.844.531.819
Toplam	3.287.532.514	10.844.531.819

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yılda Şirket'in hasılatı 7.556.999.305 TL veya %229,9 artarak, 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıldaki 3.287.532.514 TL'den 10.844.531.819 TL'ye ulaşmıştır. Bu artışın temel nedeni, yurtiçi enerji satışlarında meydana gelen 7.429.549.106 TL tutarındaki veya %229,5 oranındaki artıştır. Enerji satışlarındaki artış esas olarak, 50 MW'lık Efe VIII JES'in tam kapasite ile elektrik üretmeye başlaması ve 120,4 MW'lık Ulu RES'in peyder pey tamamlanarak devreye girmesi ile Şirket'in 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılda toplam 3.415.727 MWh olan net elektrik üretim hacminin, 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yılda 3.741.751 MWh'e yükselmesinden ve kurlardaki artış nedeniyle Şirket'in TL bazında YEKDEM gelirlerinin artmasından kaynaklanmıştır.

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yılda Şirket'in yurtiçi diğer satışları 127.450.199 TL veya %253,1 artarak 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıldaki 50.354.344 TL'den 177.804.543 TL'ye yükselmiştir. Bu artış temel olarak Şirket'in yapmış olduğu muhtelif danışmanlık ve hizmet gelirlerinden kaynaklanmıştır.

23 Şubat 2024

Satışların maliyeti

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllarda Şirket'in yapmış olduğu satışların maliyetini oluşturan kalemler gösterilmektedir.

(TL)	31 Aralık'ta sona eren yıl	
	2021	2022
İşçilik Giderleri	5.068.704	17.576.698
Genel Üretim Giderleri	834.788.088	5.656.755.854
Amortisman Giderleri	1.294.093.607	2.170.470.694
Toplam	2.133.950.399	7.844.803.246

Satışların maliyeti, 31 Aralık 2021 yılıyla karşılaştırıldığında 5.710.852.847 TL, diğer bir deyişle %267,6 oranında artmıştır. Satışların maliyetindeki artış esas olarak, 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla göre, 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıl için 4.821.967.766 TL veya %577,6 oranında artan üretilen genel üretim giderlerinden kaynaklanmıştır. Genel üretim giderlerindeki artış özellikle sigorta, bakım ve onarım, personel maaş ve SGK primi ve sarf malzeme giderlerindeki genel piyasa şartlarından kaynaklı artış ile döviz kurlarındaki artışlardan kaynaklanmıştır. Amortisman giderlerindeki artış ise devreye giren yeni tesisler için ayrılan amortismandan kaynaklanmıştır.

Brüt Esas Faaliyet Karı

Şirket'in brüt karı 31 Aralık 2021'de sona eren yılda 1.153.582.115 TL iken, 31 Aralık 2022'de sona eren yılda 1.846.146.458 TL veya %160,0 artarak 2.999.728.573 TL'ye yükselmiştir. Şirket'in brüt karındaki artış esas olarak 31 Aralık 2021'de sona eren yılla karşılaştırıldığında 31 Aralık 2022'de sona eren yılda yeni devreye alınan santrallerin etkisiyle elektrik üretimindeki artış cironun da artmasından kaynaklanmaktadır.

Genel Yönetim Giderleri

Genel yönetim giderleri, 31 Aralık 2021'de sona eren yılla karşılaştırıldığında 31 Aralık 2022'de sona eren yılda 13.858.255 TL veya %22,6 artış göstermiştir. Bu artış esas olarak Şirket'in devam eden yatırımlar ve yeni devreye giren yatırımlar kapsamında artan personel sayısına ve personel giderlerindeki (ücret, SGK primleri gibi) artışa paralel olarak 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılla göre personel giderlerindeki 5.705.190 TL veya %171,6 oranındaki artıştan kaynaklanmıştır. 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıl bakımından Şirket'in 13.184.496 TL veya %45,6 artış gösteren vergi giderlerindeki artış da Şirket'in genel yönetim giderlerindeki artışa katkı sağlamıştır. Vergi giderlerindeki artış Şirket'in mevcut faaliyetleri kapsamında ürettiği elektriğin birim satış fiyatının ABD Doları olması ve 2021 yılı ikinci üç aylık dönemden itibaren döviz kurlarında yaşanan artıştan kaynaklanmıştır. Ayrıca 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yılla ilişkin Şirket'in bilgi işlem altyapısının iyileştirilmesi kapsamında yapılan ve diğer internet, telefon, posta, kurye gibi haberleşme giderleri kalemi altında takip edilen giderler de 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılla göre 1.656.601 TL veya %482,5 oranında artmıştır.

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılla göre, 31 Aralık 2022'de sona eren yılda meydana gelen Şirket'in genel yönetim giderlerindeki artış; tasarruf tedbirleri kapsamında hem genel yönetim giderlerinin kısıtlanması hem de bazı yatırımlar kapsamında kiralanmış iş makinelerinin ve araçların sözleşmelerinin sona ermesi nedeniyle, kira giderlerinin 6.029.516 TL veya %59,6 oranında azalması ve 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılla göre, biten yatırımlar kapsamında katlanılan sair giderlerin azalması sebebiyle diğer giderlerin 3.294.040 TL veya %51,6 oranında azalması ile kısmen dengelenmiştir.

Şirket'in genel yönetim giderlerinin hasıllata olan oranı 31 Aralık 2021'de sona eren yılda %1,9 iken, 31 Aralık 2022'de sona eren yılda %0,7 olarak gerçekleşmiştir.

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler, 31 Aralık 2021'de sona eren yılla karşılaştırıldığında 31 Aralık 2022'de sona eren yılda 22.334.765 TL veya %226,9 oranında artmıştır. Bu artışın temel nedeni, sigorta hasar gelirlerinde meydana gelen 19.158.420 TL veya %229,8 oranındaki artıştır. Sigorta hasar gelirlerindeki artış ise ilgili dönemde grup içinde herhangi bir elektrik üretim tesisinde operasyonel faaliyeti aksatacak şekilde meydana gelebilecek faktörlere karşı tedbir sebebiyle yapılan sigorta kapsamında ilintili üretim tesisinde öngörülmesine rağmen muhtelif sebeplerle gerçekleşmeyen üretilere ilişkin oluşan parasal kayıpların sigorta şirketinden tazmin edilmesi sonucunda elde edilen gelirlerden kaynaklanmaktadır.

Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

Esas faaliyetlerden diğer giderler, 31 Aralık 2021'de sona eren yılla karşılaştırıldığında 31 Aralık 2022'de sona eren yılda 2.051.794 TL veya %112,8 oranında artmıştır. Bu artışın temel nedeni, Şirket tarafından yapılan yardım ve bağışlardan oluşan kanunen kabul edilmeyen giderlerde meydana gelen 2.137.653 TL veya %235,8 oranındaki artıştır. Kanunen kabul edilmeyen giderlerdeki artış ise finansman gider kısıtlamasına tabi olan ilave giderlerin ortaya çıkmasından kaynaklanmıştır.

Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, 31 Aralık 2021'de sona eren yılla karşılaştırıldığında 31 Aralık 2022'de sona eren yılda 15.381.431 TL veya %60,6 oranında azalmıştır. Bu azalmanın temel nedeni,

faiz gelirlerinde meydana gelen 16.047.547 TL veya %66,6 oranındaki gerilemedir. Faiz gelirlerindeki azalma ise bankaların Şirket'in vadeli mevduatlarına nispeten daha düşük faiz oranı uygulamasından kaynaklanmıştır.

Yatırım Faaliyetlerinden Giderler

Şirket, 31 Aralık 2021'de sona eren yılda 7.791 TL yatırım faaliyetlerinden gider kaydetmişken, 31 Aralık 2022'de sona eren yılda yatırım faaliyetlerinden gider kaydetmemiştir. Bunun temel sebebi Şirket'in 31 Aralık 2021'de sona eren yılda arızı işlem nedeniyle menkul kıymet satış zararı kaydetmesinden kaynaklanmaktadır.

Finansman Gelirleri/Giderleri, net

Finansman giderleri, 31 Aralık 2021'de sona eren yılla karşılaştırıldığında 31 Aralık 2022'de sona eren yılda 3.361.722.600 TL oranında artmıştır. Bu artışın temel nedeni, Şirket'in kredi bakiyelerine ilişkin kur farkı giderlerinde meydana gelen 2.539.023.341 TL veya %369,0 oranındaki artıştır. Kur farkı giderlerinde meydana gelen artış ise 2022 yılında Türk Lirasının döviz karşısındaki değer kaybının olması ile mevcut kredilerinin değerlendirilme farklarından kaynaklanmıştır.

Ertelenmiş Vergi Geliri/(Gideri)

Şirket 31 Aralık 2021'de sona eren yılda 596.934.226 TL tutarında ertelenmiş vergi geliri kaydetmiş olup, 31 Aralık 2022'de sona eren yılda 532.386.796 TL ertelenmiş vergi gideri kaydetmiştir. Değişimin nedenleri, TFRS Kayıtları içerisinde yer alan, nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında yaklaşık 2,9 milyar TL'lik bir azalış gerçekleşmiş ve bunun vergi etkisi negatif olarak yansımıştır. 2022 ve 2021 yıllarında geçerli vergi oranı sırasıyla %23 ve %25'tir.

Dönem Karı/(Zararı)

Yukarıda açıklanan etkenlerin bir sonucu olarak, 31 Aralık 2021'de sona eren yılda 1.703.579.788 TL kar eden Şirket'in dönem karı 2.653.846.089 TL veya %155,8 azalmış olup Şirket 31 Aralık 2022'de sona eren yılda esasen finansman giderleri altında yer alan kur farkı giderleri ve 2022 yılı içinde kullanılan kredilerin ilave faiz giderlerinin etkisi ile 950.266.301 TL dönem zararı kaydetmiştir.

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 Tarihlerinde Sona Eren Yıllar için Sonuçların Karşılaştırması

Şirket'in 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıldaki kar ve zarar tablosunun 31 Aralık 2020'de sona eren yılla karşılaştırılması aşağıda tartışılmaktadır.

Hasılat

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihlerinde sona eren yıllardaki hasılatı gösterilmektedir.

(TL)	31 Aralık'ta sona eren yıl	
	2020	2021
Satışlar MWh	3.069.062	3.415.727
Yurtiçi Satışlar TL		
Enerji satışları	1.999.146.015	3.237.178.170
Diğer satışlar	57.828.629	50.354.344
Brüt satışlar	2.056.974.644	3.287.532.514
Satış indirimleri ve iadeler (-)	(2.114.038)	-
Toplam	2.054.860.606	3.287.532.514

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılda Şirket'in hasılatı 1.232.671.908 TL veya %60,0 artarak, 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıldaki 2.054.860.606 TL'den 3.287.532.514 TL'ye ulaşmıştır. Bu artışın temel nedeni, yurtiçi enerji satışlarında meydana gelen 1.238.032.155 TL tutarındaki veya %61,9 oranındaki artıştır. Enerji satışlarındaki artış esas olarak 100 MW'lık Kocatepe RES'in 2021 yılında